

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské výchovy

**Projekt skautského tábora pro děti od 8 do 15 let na
Drozdovské pile**

Bakalářský projekt

Autor: Kristýna Linhartová

Vedoucí práce: PhDr. Ing. Ludmila Siarda Trochtová

Olomouc 2021

„Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a že jsem všechny použité informační zdroje uvedla v seznamu literatury.“

V Olomouci dne

.....

Kristýna Linhartová

Děkuji vedoucí mého bakalářského projektu paní PhDr. Ing. Ludmile Siardě Trochtové za odborné vedení, cenné rady a podporující přístup při vedení mého bakalářského projektu.

Obsah

ÚVOD	6
1 Skauting.....	8
1.1 Historie světového skautingu	8
1.2 Skauting v české republice	9
1.3 Woodcraft.....	11
1.3.1 Liga lesní moudrosti.....	12
1.4 Skautské středisko Skalička Zábřeh	14
1.4.1 Skautský oddíl Žáby Zábřeh.....	15
1.4.2 SWOT analýza	15
1.4.3 Materiální zabezpečení.....	18
1.4.4 Finanční zabezpečení	18
1.4.5 Právní a legislativní ukotvení pro vedení oddílu.....	19
2 Účastníci tábora.....	20
2.1 Střední školní věk.....	20
2.2 Starší školní věk	21
2.3 Trávení volného času	22
3 Význam přírody pro člověka.....	24
3.1 Příroda jako forma rozvoje jedince	24
3.2 Lesní pedagogika.....	25
3.3 Vztah k přírodě ve skautském oddíle	26
4 Charakteristika projektu	27
4.1 Předmět projektu	27
4.2 Cíle projektu.....	27
4.3 Současný a budoucí stav	27
4.4 Etické aspekty projektu	28
4.5 Multiplikační efekt.....	28
4.6 Táborová legislativa	29
4.7 Role sociálního pedagoga na táboře.....	29
5 Technické zabezpečení projektu	31
5.1 Materiální zabezpečení.....	31
5.2 Stravování	31
5.3 Zdravotní péče.....	32
5.4 Harmonogram přípravy tábora	33

5.5	Dokumenty potřebné pro nástup na tábor	34
5.6	Rozpočet tábora.....	35
5.7	Opatření ohledně Covid-19	36
6	Program tábora	38
6.1	Denní harmonogram.....	38
6.2	Program tábora	39
6.2.1	Zpětná vazba, deníky zpěv	39
6.2.2	Bloky orlích per.....	40
6.2.3	Přání před jídlem	41
6.2.4	Pátek	41
6.2.5	Sobota.....	42
6.2.6	Neděle	44
6.2.7	Pondělí.....	45
6.2.8	Úterý.....	47
6.2.9	Středa.....	49
6.2.10	Čtvrtek.....	50
6.2.11	Pátek.....	51
6.2.12	Sobota.....	53
6.2.13	Neděle	54
6.3	Mokrý program	54
ZÁVĚR	58
Seznam použité literatury.....		59
Seznam zkratk		61
Seznam příloh.....		62
Přílohy		63

ÚVOD

Dnešní doba klade velký důraz na životní prostředí a správný životní styl jedinců. K tomuto tématu má nejbližší organizace Junák – český skaut, z. s. Vedoucí předávají svým členům nejen hodnoty týkající se přírody, ale zaměřují se především na celkový rozvoj jedince. Projekt je psaný pro skautský oddíl Žaby Zábřeh, který spadá pod středisko Skalička Zábřeh.

Cílem projektu je prohloubení vztahu členů oddílu k přírodě. Projekt směřuje především k budoucí spolupráci s Lesy ČR, prostřednictvím které by si měli členové vybudovat úctu a lásku k přírodě. Kladný vztah člověka k životnímu prostředí je v dnešní době poměrně dost diskutovaným tématem. To je také důvod proč bychom měli tento vztah začít u dětí utvářet co nejdříve a věnovat se i jeho budoucí podobě – tomu, co se dítě naučí pro přírodu dělat a zda bude považovat životní prostředí za důležité.

Projekt je členěn do několika kapitol, přičemž v první kapitole se čtenáři dozví více o historii českého i světového skautingu. Dále kapitola čtenáře seznámí se skautským střediskem a oddílem Žab (historií a jeho SWOT analýzou). Také se v kapitole dočteme o woodcraftu, kterému se oddíl věnuje.

Druhá kapitola se zaměřuje na účastníky tábora z pohledu pedagogiky a psychologie. V kapitole jsou také informace o vlivech působících na trávení volného času dětí a mládeže.

O hlavním tématu celého projektu, tedy o vztahu člověka k přírodě, nás informuje třetí kapitola. Dále se v ní čtenář dozví více o lesní pedagogice, která je v projektu také použita v rámci spolupráce s Lesy ČR. Závěrem čtenáře kapitola seznámí s tím, jak s přírodou pracuje skautský oddíl.

Ve čtvrté kapitole je vypsán předmět a cíle projektu, které vychází ze současného a budoucího stavu oddílu. Dále je pak v kapitole vysvětleno, proč by měl být na táboře přítomen sociální pedagog a jakou legislativou je potřeba se při realizaci tábora, jakožto zotavovací akce řídit.

Pátá a šestá kapitola informuje čtenáře o technickém zabezpečení tábora (stravování, rozpočet, zdravotní péče a materiální zabezpečení), o denním harmonogramu a také o programech, které na táboře budou probíhat pravidelně, nebo se budou alespoň jednou opakovat.

Sedmá a taky poslední kapitola se zabývá vlastní realizací tábora, popisuje jednotlivé programy, které podporují zlepšení vztahu účastníků k přírodě a mimo to popisuje programy které by byly realizovány při nepříznivém počasí, další doprovodné, nebo pro oddíl již tradiční programy.

1 Skauting

První kapitola se zabývá samotným vznikem skautingu, jeho postupnému vývoji a následnému převzetí do České republiky Antonínem Benjaminem Svojsíkem. Jelikož je skautský oddíl Žáby Zábřeh také oddíl indiánský, přibližuje tato kapitola i základy woodcraftu.

1.1 Historie světového skautingu

Pokud bychom chtěli určit rok, ve kterém skauting začal vznikat, byl by to bezpochyby rok 1907. V tomto roce Sir Robert Baden Powell uskutečnil na ostrově Brownsea první pokusný skautský tábor s dvaceti londýnskými chlapci, kteří byli z různých společenských vrstev. R. B. Powell měl zkušenosti s tábořením především z vojenských výprav, kterých se účastnil. První zkušenosti se stopováním a úpravou ulovené potravy získal už ale na střední škole.

Pokusný tábor s hochy se povedl a mimoto podpořil Powellovu domněnku, že si děti (tehdy se to týkalo pouze chlapců) i přesto, že jsou z různých poměrů, dokáží hrát bez problémů a po dobu tábora měli mezi sebou téměř sourozenecké vztahy. Po tomto úspěchu se Powell rozhodl pokračovat v šíření myšlenky skautingu. Krátce po ukončení tábora začal vydávat časopis *The Scout*, kde popisoval různé zážitky z tábora a na jaře roku 1908 vydal rukopis knihy *Scouting for boys*. Kniha vzbudila velký zájem mezi lidmi a ke skautskému hnutí se pomalu začali hlásit první chlapci. V roce 1909 jich bylo už 10 000 a k překvapení R. B. Powella se ke skautingu hlásily i dívky. Za rok už se ke skautingu hlásilo kolem 6 000 dívek. R. B. Powell proto na situaci začal reagovat a domluvil se se svou sestrou Agnes, že dívčí organizaci povede ona (Skaut.org [online]).

Skauting se tou dobou už ale nešířil pouze v Anglii. Další země se nechaly inspirovat činností Roberta Badena Powella a zakládaly vlastní skautská hnutí. V roce 1920 se uskutečnilo první skautské Jamboree, mezinárodní setkání skautů a skautek. Uspořádali ho londýnští skauti a krátce před Jamboree proběhla první mezinárodní skautská konference, na které bylo rozhodnuto o vzniku mezinárodního skautského ústředí. Byla tedy založena Světová skautská organizace (WOSM – World Organisation of the Scouting Movement) jejímž náčelníkem byl zvolen R. B. Powell. Pro dívky založila v roce 1910 Agnes Baden-Powell organizaci skautek (WAGGGS – World Association of Girl Guides and Girl Scouts). Náčelní skautské dívčí organizace se později stala Olave, manželka R. B. Powella (Skaut.org [online]).

1.2 Skauting v české republice

Do České republiky skautskou myšlenku šířil učitel tělocviku Antonín Benjamin Svojsík. Jeho zájem o nové pedagogické postupy ho dovedl ke skautingu. V roce 1911 odjel do Anglie, kde si sám vyzkoušel skauting v praxi. O rok později založil první skautský oddíl u nás, a ještě ten rok se uskutečnil první skautský tábor u myslivny Vorlovna nedaleko Lipnice nad Sázavou. V roce 1912 také A.B. Svojsík vydal svou knihu *Základy Junáctví*, kde čtenářům přibližuje svou představu o českém skautingu. Svojsík se nejdříve pokoušel skauting realizovat na půdě Sokola, to se mu ale nepovedlo, a tak v roce 1914 vznikla samotná organizace Junák-Český skaut.

I česká republika zaznamenávala zájem o skauting ze strany dívek, a proto v roce 1914 vznikl i dívčí skauting. Tomuto zrodu předcházela činnost Popelky Biliánové, která již od roku 1912 používala některé skautské prvky ve svých prázdninových osadách pro dívky. Kromě P. Biliánové jsou se zrodem dívčího skautingu v ČR spojovány také Vlasta Štěpánová a PhDr. Anna Berkovcová. Tyto ženy s počáteční pomocí A. B. Svojsíka začaly vést družinu Sasanek ve společném ústředí s chlapci, ve kterém vzniknul „Odbor pro dívčí výchovu skautskou“.

Se vznikem Československé republiky se skauting začal pomalu vyvíjet. V roce 1919 se Junák a další samostatné skautské organizace spojily a vytvořily Svaz junáků – skautů RČS. Svaz zanikl kvůli politické situaci v roce 1938, tou dobou byly již organizace sloučeny do spolku Junák. Už v roce 1940 byl ale dekretem státního tajemníka Protektorátu zlikvidován. Řada skautů přesto nadále pokračovala v činnosti, částečně ilegálně a částečně v exilu.

Po ukončení druhé světové války dochází takřka ihned k obnově českého skautingu – opět ve sjednocené organizaci Junák. Během tříletého období poválečného nadšení se Junáku pod vedením Dr. Rudolfa Plajnera podařilo dosáhnout počtu čtvrt milionu členů, a ovlivnit tak nezanedbatelnou část československých dětí a mládeže. Tato etapa však byla zároveň obdobím, kdy komunistická strana, podporovaná Sověty, začala za podmínek okleštěné demokracie bez velkého hluku uchvacovat moc ve státě. Československo se pomalu stávalo satelitem Sovětského svazu a již v této době začaly úspěšné pokusy KSČ o infiltraci Junáka jejich kádry, což umožnilo jeho snazší ovládnutí a likvidaci po únorovém komunistickém puči roku 1948. Tehdy nastaly českým skautům opět krušné časy, a to na dlouhých 20let. Už v roce 1948 byly legitimní orgány Junáka nahrazeny nelegitimními a organizace byla násilně včleněna do komunistickou stranou ovládaného Svazu československé mládeže; začaly rovněž politické

procesy se skautskými činovníky. Paralyzovaný Junák byl nakonec v roce 1950 zrušen: jeho místo zaujal Pionýr, nástroj vládnoucí moci k indoktrinaci dětí a mládeže komunistickou ideologií. Avšak podobně jako za nacistické totality dokázali čeští skauti pokračovat – ať už v ilegalitě, pod různými krycími firmami nebo v exilu (Skaut.org [online]).

Junák obnovil svoji činnost koncem března 1968. Musel však řešit zásadní otázku: Lze uskutečňovat u nás skauting, když v zemi stále platí vedoucí úloha KSČ a její ideologie je v rozporu s principy světového skautingu? Dřív, než na tuto otázku byla dána skutečná odpověď, došlo k okupaci Československa a bylo jasné, že dříve nebo později dojde k opětné likvidaci Junáka. Junák se obnovil pod vedením R. Plajnera, mezi skauty známého jako „Táta“. Junák byl nucen vstoupit do Sdružení organizací dětí a mládeže, a také důležité funkce začaly být obsazovány stranickými kádry (Zajíc, 2000, s.79).

Všechna snaha činovníků obětavě se dětem věnovat byla spíše přiléváním hořlaviny do ohně těm, kteří obnově skautingu z ideologických důvodů nepřáli. Množily se dopisy adresované ústředí, ve kterých byl s obavami odhalován budoucí vývoj a možnosti pokračovat ve skautské výchově nových generací. Koncem roku došlo už také k různým formám persekuce skautských činovníků. Projevovalo se to zejména problémy v zaměstnání. Postihováni byli zejména ti, kteří nesouhlasili se znovuzaváděním totalitních zvyklostí, diktátem okupantů a jejich domácích pomahačů. Ničemu nepomáhaly stále větší ústupky ÚRJ (Ústřední rada Junáka) stupňujícímu se politickému tlaku KSČ (Lešanovský, 2000, s. 32).

V únoru 1970 došlo k rozhodnutí, že Junák bude převeden do Pionýrské organizace. Proti tomuto rozhodnutí se ale postavila většina středisek a oddílů. Této vlně odporu následovalo zkonfiskování veškerého majetku a opětovné zakázání činnosti. Z ilegality mohl skauting vyjít až v prosinci 1989, tedy až po sametové revoluci. O rok později byl Junák opětovně přijat do WOSM a WAGGGS.

V roce 2015 došlo ke změně jména organizace z Junák-svaz skautů a skautek na Junák-český skaut. Název obsahující slova „junák“ i „skaut“ vede veřejnost někdy k přesvědčení, že se jedná o dvě organizace. Není tomu tak, jedná se o synonyma. Junák je v dnešní době používán jako pojmenování organizace, zatímco jejími členy jsou skautky a skauti (Skaut.cz [online]).

1.3 Woodcraft

Příchod woodcraftu je spojen s pronikáním skautingu do České republiky, jedná se tedy o rok 1911. V této době se v Evropě i v USA formovaly názory na výchovu mládeže. Společnost ji chtěla vychovávat k odvaze, samostatnosti a sebekázni. K tomu využívali prvky romantismu, především tedy lásku k přírodě a dobrodružství.

S těmito myšlenkami souzněl i Ernest Thompson Seton, který v USA začal vydávat časopis Ladies Home Journal o Woodcraft Indians. I přestože R. B. Powell využil některé Setonovy prvky výchovy dokázal se odlišit – dal skautům uniformu a také se zaměřil na jejich přípravu pro britské vojsko.

Miloš Seifert, profesor fyziky, přírodopisu, zeměpisu a matematiky na reálném gymnáziu v Berouně založil na podzim 1911 s kolegou Ferdinandem Pakostou junácký oddíl a přírodopisný Kroužek přátel přírody. Vedle letního putování Šumavou a spaním ve stanech (1912) prováděli přírodovědný průzkum Berounska. V roce 1913 přetvořili M. Seifert a Miloš Maixner na základě Setonovy knihy The Birch-Bark Roll (Svitek březové kůry), svůj junácký oddíl na první woodcrafterský kmen na našem území – Děti Živěny. V létě 1913 uspořádali první tábor u Lochovic vedený podle myšlenek E. T. Setona, kde podle Svitku březové kůry vyráběli luky, šípy, štíty a další indiánské výrobky, ušili a postavili první tepee v Čechách. Jan Hořejší, profesor na střední škole v Praze uspořádal v roce 1913 měsíční tábor u Rokycan a na podzim 1913 založil s prof. Bořivojem Müllerem a učitelem Emilem Pelunkou Psohlavce, skautské odbory Záchrany (Woodcraft.cz [online]).

Po první světové válce fungovaly woodcrafterské kmeny nějakou dobu pod hlavičkou Junáku. V roce 1922 vznikla organizace Zálesácká liga Československá, jejímž náčelníkem byl M. Seifert. O rok později se název organizace změnil na Ligu lesní moudrosti – The Woodcraft League of Czechoslovakia. Postupně se do organizace rozšiřoval levicový proud a náčelník M. Seifert, kterého zbavili funkce z organizace spolu s dalšími členy z organizace vystoupil.

V roce 1925 tedy M. Seifert zakládá Klub přátel woodcraftu a vydává překlad dvou zásadních woodcrafterských příruček E. T. Setona. Jednalo se o příručky Dvanáct tajemství lesa a Svitek březové kůry, který je využíván dodnes. Významný byl rok 1936, kdy Prahu navštívil E. T. Seton a uspořádal řadu přednášek a diskusí. Tato návštěva byla pro řadu woodcrafterů velmi inspirující.

Aby mohl woodcraft legálně fungovat i přes druhou světovou válku vznikla Liga lesních woodcrafterů, která byla vedena jako sportovní klub. Legálně tak fungovala až do roku 1944, kdy byla zrušena a další rok fungovala v ilegalitě. Po skončení války se činnost opět obnovila, znovu začaly vycházet časopisy a uspořádal se poválečný sněm. V roce 1951 byla činnost opět zakázána, také bylo znemožněno vydávání děl tzv. volnomyšlenkářských autorů, mezi které byl zařazen i E. T. Seton.

Počátkem 60.let začaly Setonovy knihy opět vycházet a vzniklo středisko Psohlavci, které sdružovalo několik tábornických oddílů. I přes vládu komunistů woodcraft pokračuje, a to pod hlavičkou legálně fungujících organizací. V roce 1970 byla nově vydaná Setonova Kniha lesní moudrosti a Svitek březové kůry. Začalo vznikat spousta nových kmenů a oddílů, přičemž většina z nich měla dlouhou působnost a některé fungují dodnes.

1.3.1 Liga lesní moudrosti

Liga lesní moudrosti (LLM) je organizace sdružující děti i dospělé se zájmem o woodcraft, tedy výchovné hnutí zaměřené na vztah k přírodě a indiánství. Po celé republice jsou tzv. kmeny, většinou dětské, které vede dospělý náčelník. Fungují ale i kmeny mladistvých nebo dospělých činovníků a vlastní kmen si zakládají i větší rodiny.

Cílem woodcraftu je člověk vysoké lidské úrovně, tedy člověk pečující o své zdraví a tělesnou zdatnost, který žije v souladu s přírodou, člověk prahnoucí po poznání a svém všestranném rozvoji, člověk pevných morálních zásad, který je prospěšný svému okolí (Ligalesnimoudrosti.cz [online]).

Pro woodcraft je velmi důležitý zákon čtyřnásobného ohně, který je považován za zákon samotného woodcraftu. Znázorňuje jej indiánská malba kruhu, jenž značí oheň, z něhož vycházejí čtyři trojzubé vidlice, které představují čtyři světla s dohromady dvanácti paprsky, které znamenají woodcrafterské dvanáctero, tedy zákon.

Za hlavní principy woodcraftu jsou považovány právě čtyři světla – světlo Krásy, Pravdy, Síly a Lásky, přičemž každé světlo pochází z jedné světové strany a symbolizuje něco jiného. Světlo Krásy představuje čistotu, sílu a ochranu přírody, mimo to nás nabádá k porozumění našemu tělu a vybudování úcty k němu. Světlo Pravdy nás nevede jen k pravdomluvnosti, vede nás k pokoře a k fair-play. Světlo síly poukazuje na to, že k síle patří i mlčenlivost díky které prokazujeme ostatním lidem úctu, vede nás k poslušnosti, jenž je

základní povinností na cestě lesní moudrostí a k odvaze, která je jednou z nejvznešenějších vlastností. Poslední světlo – světlo Lásky nás směřuje k laskavosti, ochotě podat pomocnou ruku a k umění radovat se z maličností.

Hlavní náplní programu klanů je putování přírodou a táboření ve všech ročních obdobích. Putování probíhá po více dnů, tedy s batohem na zádech a podle počasí pak pěšky, na běžkách, sněžnicích, nebo třeba na kolech. V létě se táboří v indiánských tepee, která si některé klany zdobí indiánskou symbolikou.

Na táborech se dbá na dostatek rukodělných činností, jelikož si většinou vyrábí pomůcky k táboření. Tyto činnosti rozvíjí fantazii, trpělivost, zručnost a posilují vztah ke kráse. Dále se na táborech dává důraz na spolupráci, toleranci, schopnost fungovat jako jedno společenství. Nejen na táborech se pak plní tzv. orlí pera (OP), která jsou uvedena ve Svitku březové kůry, přičemž se jedná o různé úkoly odlišné náročnosti.

Orlí pera jsou vždy uváděna ve dvou rovinách náročnosti, jako čin a jako velký čin, takže druhá rovina rozvíjí, zdvojuje nebo posouvá na vyšší stupeň základ výkonu z roviny první. Protože šlo Setonovi o všestranný rozvoj jedince, podstatou získávání titulů za určitý počet „ulovených“ orlích per je rozdělení podle čtyř světél zákona lesní moudrosti, představujících čtyři stránky osobnosti: tělo krásy, mysl pravdy, ducha síly a službu lásky. Podmínky dosažení daného titulu stanovují, kolik orlích per musí být z každého světla a případně kolik dalších má být splněno k tomu. Rovnoměrné zastoupení orlích per podle světél musí být jen u nejnižších dvou titulů: Sagamor (Bojovník) – je to 24 orlích per, z každého světla 6; Velký Sagamor vyžaduje 36 orlích per, z každého světla 9. Titulů je celkem 12. Že nejde při získávání titulů o záležitost snadnou, dosvědčuje fakt, že v polistopadových letech byl diskutován požadavek, aby byl náčelník kmene nositelem alespoň titulu Sagamor, ale stroze to vyžadovat prakticky nešlo, zůstalo jen u doporučení jako ideálního stavu (Pecha L., 1999, s. 293).

Velmi významným kmenovým rituálem je sněm. Jedná se o slavnostní oheň, který by se měl uskutečnit minimálně jednou do roka, nejčastěji pak čtyřikrát – v každém ročním období jednou. Během obřadu všichni přizvaní sedí u sněmovního kruhu, který symbolizuje hned dvě věci – život (nemá začátek ani konec) a rovnost (každý vidí na každého, všichni jsou stejně vzdálení od středu a s každým je během sněmu zacházeno stejně).

Sněm se zahajuje obřadem, který může mít každý klan jiný – některé kmeny bubnují na bubínek, jiné tlučou dřívky nebo hrají na flétnu. Za těchto zvuků se podle zvyklostí kmene usadí členové do sněmovního kruhu. Následně probíhá tzv. zpěv šamana kmene, který všechny seznámí se sněmovními pravidly. Po šamanovi si slovo převezmou jednotliví owachirové (=rádci družin), kteří všem představí přítomné členy jejich družiny a v krátkosti ostatní informují o činnosti družiny od uplynulého sněmu. Dle zvyklostí kmene se následně uskuteční tradiční soutěže, nebo se už rovnou vyhlásí vítěz kmenových bojů. Vyvrcholením sněmu je pak udílení orlích per, mistrovství, hodností, nebo lesních jmen. Postup je přitom stejný – šaman vždy vyhlásí co se bude udělovat a zájemci si stoupnou a čekají až budou šamanem vyzváni, přednost přitom mají hodnostně vyšší bojovníci, i když vstali později. Sněm je zakončen závěrečným obřadem, jenž u většiny kmenů představuje nějaké přání nebo zpěv indiánské písně během kterého se drží v gilwelském kruhu přátelství.

1.4 Skautské středisko Skalička Zábřeh

Skauting má v Zábřeze dlouholetou historii. První skautský oddíl vznikl krátce po založení skautingu A. B. Svojsíkem v české republice. Momentálně jsou v Zábřeze dvě skautská střediska, přičemž skautské středisko Skalička má více oddílů. S číslem 4 pod něj spadá i skautský oddíl Žáby Zábřeh.

Středisko Skalička bylo založeno v roce 1969 Miloslavem Keprtem-Kamzíkem. Hned po založení začaly fungovat tři oddíly: chlapecký oddíl Skalák, dívčí oddíl Skalničky (později přejmenován na Rozrazil) a oddíl Oldskautů. O deset let později 1979 ve středisku vznikly další dva oddíly, a to dívčí oddíl Žáby a oddíl Skaláci, jenž byl určen pro mladší chlapce. V roce 1990 začal vznikat skauting v nedalekém Hoštejně a oddíl Koprořetiny byl začleněn pod středisko Skalička. V roce 2000 byl do střediska Skalička začleněn také oddíl Hledači ze Štítů.

Na začátku roku 1969 se také začalo uvažovat o postavení vlastní klubovny. Bylo vybráno místo Na Březině nedaleko bývalého lomu a v roce 1970 byla postavená hrubá stavba a v následných letech byla dostavěna. V roce 2000 se rozhodlo o přestavbě kluboven. Nad dosavadní klubovny měla být dostavěna ještě jedna větší místnost, která se měla stát klubovnou střediskovou, jenž se v dalších letech začala pronajímat jiným oddílům na víkendy.

Momentálně je tedy ve středisku šest oddílů a středisko má něco málo přes 200 registrovaných členů. Středisko vede bratr Petr Fornůsek-Waope a jeho zástupcem je bratr

Tomáš Hampl-Čochtan. Každoročně středisko pořádá společné akce a jednou za deset let je pořádán střediskový tábor.

V roce 2018 se středisko rozhodlo koupit areál chaty a kapličku svatého Martina na Olšanských horách. Středisko se o areál stará a snaží se jej zvelebovat, např. rekonstrukcí kapličky, vykopáním vlastní studny atd. Chata je pronajímána širší veřejnosti na víkendy a přes léto bývají na louce u chaty pořádány stanové tábory. V listopadu 2020 měla být uskutečněna tradiční poutní mše, kvůli opatřením proti covid-19 byla ale zrušena.

1.4.1 Skautský oddíl Žáby Zábřeh

Skautský oddíl Žáby Zábřeh byl založen 13.1. 1979 v Zábřeze. V tento den se uskutečnila úplně první schůzka oddílu, pod vedením Bobiny, Čilouše a Fouska, které oddíl vedly. V létě toho roku se uskutečnil také úplně první tábor s názvem „Veselí“ ve Veselí.

Jelikož měly mezi sebou zábřežské oddíly velmi dobré vztahy, pořádaly spoustu společných akcí. Žáby se nejvíce přátelily s oddílem Šavanů a Severáků, kteří se mimo skautingu věnovali právě woodcraftu. O pár let později se i oddíl Žab zapojil do woodcrafterské činnosti a tím i do plnění orlích per.

Oddíl byl původně pouze dívčí, ale s postupným vzrůstajícím zájmem o skauting se v roce 2009 rozhodlo o převedení oddílu dívčího na oddíl koedukovaný. Zhruba od roku 2015 začal být oddíl Žab největším ze střediska a od té doby to tak zůstalo a noví členové do oddílu stále přichází.

Od roku 2020 vede oddíl Pavel Štěpán a zástupkyni mu dělá bývalá vůdkyně Martina Morávková. Momentálně jsou děti rozděleny do pěti družin dle pohlaví a věku. Měsíčně má každá družina tři družinové schůzky v jejich daný den, vždy od 16 do 18 hodin na klubovně. Program na družinovou schůzku si připravuje rádce spolu s jeho podrádcem. Jednou měsíčně pak probíhá oddílová akce.

1.4.2 SWOT analýza

Abychom mohli správně nastavit cíle a program skautského tábora je dobré udělat si SWOT analýzu současného stavu oddílu. V rámci ní zjistíme, o co se můžeme opřít a co je potřeba naopak zlepšit. Zároveň se zamyslíme nad případnými hrozbami a příležitostmi, které

nám mohou pomoci dosáhnout zlepšení. Pokud už máme vymyšlené nějaké téma, které je podle nás problematické můžeme se na něj při vyplňování analýzy zaměřit.

Tabulka č.1-SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky	Příležitosti	Hrozby
Dostatek kvalifikovaných vedoucích Skautská klubovna je dobře situovaná Fungující družinový systém Oddíl se odlišuje od ostatních skautských oddílů	Novější členové si neuvědomují hodnotu přírody Malá účast na oddílových akcích	Programy zaměřené na upevnění vztahu k přírodě Program s Lesy ČR Generační vzdělávání	Covid – 19 Odchod členů Novější členové nepojedou na tábor

Silné stránky

Mezi silné stránky skautského oddílu bychom mohli zařadit dostatek kvalifikovaných vedoucích, kteří jsou schopní připravovat kvalitní program pro členy oddílu. Dokážou pracovat se všemi věkovými kategoriemi a správně pro ně zvolit program.

K výše zmíněnému se váže dobře fungující družinový systém v oddíle. Každá družina má svého rádce a podrádce, kteří družinu vedou většinou několik let. V družině jsou pak členové, kteří si jsou věkově co nejvíce blízcí. Spolu jsou v družině od svého příchodu až do nástupu na střední školu, kdy se z nich stávají vedoucí. Na tuto funkci jsou připravováni i v rámci své družiny kdy si např. zkouší plánovat hry nebo program na družinové akce.

Další silnou stránkou je dobře situovaná skautská klubovna. Nachází se totiž přímo na pomezí lesu a louky. Nedaleko klubovny se pak nachází hřiště a v blízké vzdálenosti je i řeka. Všechna tato prostředí mohou vedoucí plně používat pro svoje programy. Podobné podmínky se snaží vedoucí zohledňovat i při vybírání tábořiště.

Jako velkou silnou stránku bychom mohli označit zaměřenost oddílu na indiánství. Jedná se o specifický programový prvek, kterým se oddíl výrazně odlišuje od jiných skautských

oddílů ve středisku. Vedoucí přitom woodcraft do programu zařazují spíše přirozeně a nikomu plnění orlích per nenuť.

Slabé stránky

Za slabou stránku určitě musíme označit to, že i přes celoroční snahu vedoucích se nedaří vytvořit hlubší vztah mezi novějšími členy a přírodou. Noví členové přírodu stále berou spíše jako prostředí, ve kterém mohou a nemusí trávit svůj volný čas. Vedle toho pak pro ně příroda znamená něco, z čeho mohou čerpat pro sebe a své okolí.

Možná za tento nedokonalý vztah novějších členů k přírodě může jejich neúčast na oddílových akcích. Na oddílových akcích mnohdy probíhá právě program cílený na budování vztahu k přírodě, na poznání přírody nebo na osvojení nových dovedností.

Příležitosti

K příležitostem bychom mohli zařadit různé programy podporující vztah dětí k přírodě. Aby tyto programy byly o něco intenzivnější mohly by se realizovat na letním táboře, nebo na nějakém víkendu který je realizován někde ve volné přírodě. Děti pak budou s přírodou o něco více propojeni a věci o kterých se by se třeba mluvilo jen teoreticky si mohou vyzkoušet v praxi.

Do příležitostí spadá určitě i program s lesními pedagogy, který bude realizován na táboře. Tento program by určitě mohl přinést do budoucna i další spolupráci s Lesy ČR, jako by bylo například sázení stromků.

Určitě zde musíme zmínit i vzájemné učení mezi staršími a mladšími členy. Toto probíhá většinou právě na letním táboře, kde starší členové ukazují těm mladším, jak pracovat se dřevem, jak napumpovat vodu atd.

Hrozby

Vzhledem k aktuální situaci musíme mezi hrozby zařadit Covid-19, který je nevyzpytatelný a bohužel se může znovu stát, že nás vládní opatření omezí opět natolik, že se nebudeme moci vídat. Skautská činnost by se sice přenesla do online prostředí, jako tomu už bylo v minulosti, ale toto fungování nelze brát jako plnohodnotné.

Mezi hrozby musíme bohužel zařadit i odchod členů. S tím, že dítě najednou přestane daný kroužek bavit se potýkají celoročně všechny organizace. Ačkoliv se to v oddíle Žab neděje často, měli bychom myslet na to, že se to může stát.

Stejně tak se totiž může stát, že se noví členové neúčastní tábora. Tato hrozba by oddíl poměrně dost zasáhla, už jen kvůli předem plánovanému programu.

Závěr

Docílit upevnění vztahu mladších členů k přírodě a možná i ke zlepšení jejich docházky by mohla pomoci spolupráce s Lesy ČR, především pak program s lesními pedagogy. Prostřednictvím lesních pedagogů by si členové mohli více prohloubit budovaný vztah k přírodě, který by měl být založen na úctě a lásce.

Vedoucí by činnosti s lesními pedagogy mohli zařadit spíše na družinové akce, kde mohou s dětmi pracovat více individuálně. Jelikož v oddíle funguje družinový systém dobře a mladší členové chodí spíše na družinové schůzky, budou rádi moci s dětmi pracovat na budování jejich vztahu k přírodě intenzivněji.

1.4.3 Materiální zabezpečení

Oddílová činnost probíhá v klubovnách, které patří středisku, takže má oddíl jistotu, že o prostory nepřijde. Jelikož je oddíl nejpočetnějším ve středisku, má k dispozici dvě plně vybavené klubovny, které plně pro svou činnost využívá.

Na konci roku 2019 si oddíl pořídil lodní kontejner, ve kterém má uložené především táborové vybavení a nářadí, je v něm ale umístěná například i bedna se sportovním vybavením, nebo velká táborová lékárna.

Velké množství majetku oddíl získal díky podané dotaci v roce 2020, kdy se vedení rozhodlo pořádat pod hlavičkou střediska příměstské tábory. Oddíl tedy díky dotaci mohl zakoupit nové vybavení, které je využíváno nejen během programu na příměstských táborech.

1.4.4 Finanční zabezpečení

Pro svou činnost oddíl získává finance od střediska, které každoročně čerpá příspěvek od města a kraje. Také dostává menší příspěvek z registrace členů, ale z registračního poplatku jde většina peněz na zaplacení poplatků vůči organizaci.

Oddíl také získává finance ze své vlastní činnosti. Od roku 2017 se oddíl každoročně podílí na akci Mikuláš a rozsvěcení vánočního stromu v Zábřeze. Na akci skauti prodávají občerstvení a veškeré zisky putují do oddílu, kde jsou využity na oddílovou činnost.

1.4.5 Právní a legislativní ukotvení pro vedení oddílu

Každý vedoucí se s těmi nejdůležitějšími předpisy seznamuje na vzdělávacích kurzech, jedná se tedy o: zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny – účelem zákona je přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitosti forem života, přírodních hodnot a k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji, zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů – zákon vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví, soustavu orgánů veřejného zdraví, jejich působnost a pravomoci, dále zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí – zákon vymezuje základní pojmy a stanoví základní zásady ochrany životního prostředí a povinnosti fyzických a právnických osob při ochraně a zlepšování stavu životního prostředí, zákon č. 289/1995 Sb. o lesích (tzv. lesní zákon) – účelem zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a jeho obnovu a závěrem je to pak vyhláška MZ č. 320/2010 Sb. O hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti – vyhláška upravuje hygienické požadavky na umístění, prostorové podmínky a funkčnost členění staveb a zařízení, vybavení, ubytování, stravování na zotavovacích akcích pro děti.

2 Účastníci tábora

Druhá kapitole projektu se bude věnovat cílové skupině pro kterou je tábor plánován. Dle psycholožky Marie Vágnerové vymezíme dvě věkové skupiny, do kterých účastníci tábora spadají.

2.1 Střední školní věk

Trvá od 9 let do 11-12 let tj.do doby, kdy dítě přechází na 2.stupeň základní školy nebo na nižší stupeň střední školy. V průběhu této fáze dochází k různým méně nápadným změnám, které lze považovat za přípravu na dobu dospívání (Vágnerová, Lisá, 2021, s.267).

Z pohledu fyziologie dochází v mladším školním věku k výraznému růstu do výšky. Dokončuje se osifikace, což znamená že se značně zlepšuje jemná a hrubá motorika. S tímto souvisí i větší zájem o pohybové aktivity. Při nějaké aktivitě se dítě už nezaměřuje jen na jednu věc, ale dokáže vnímat celek i podstatné detaily.

Chápání skutečnosti je v tomto věku v plném významu dětsky realistické, „opravdové“, to můžeme sledovat ve způsobu řečového vyjadřování, v kresbách, ve hře dítěte i ve čtenářských zájmech. Dítě dobře prospívající je zvědavé a zajímá se o knihy, filmy, obrázkové dětské časopisy, které mu zprostředkovávají poznání a praktické zkušenosti jiných lidí. (Kňourková, M. & Lisá, L.,1986, s. 193)

V tomto věkovém období hraje zásadní roli škola a kolektiv vrstevníků ve kterém se dítě pohybuje. Podle Vágnerové si dítě v tomto období ve škole vytváří určitou pozici, která předurčí jeho sociální postavení. Také se Vágnerová domnívá, že tato pozice ovlivní postavení dítěte ve vrstevnické skupině, která je označována jako primární, jelikož ovlivňuje osobnostní vývoj dítěte.

Ve vrstevnické skupině získává dítě jiné zkušenosti než v rámci soužití se sourozenci. Kamarádi jsou obvykle stejného věku a pohlaví, sourozenci se z tohoto hlediska mohou lišit. Kamarády si lze vybrat, i když např. ve třídě často bývají také spolužáci, které dítě nemá rádo a nemůže se jim vyhnout. Sourozence si vybrat nemůže, musí se jim přizpůsobit a snažit se s nimi nějak vyjít. S kamarády lze sdílet jiné zážitky a zkušenosti (ze hry nebo ze školy) než se sourozenci. Se sourozenci dítě sdílí zkušenosti z rodinného života, které jsou ostatním nedostupné. Děti z jedné rodiny spolu žijí od raného věku, vytvářejí se mezi nimi hlubší a často

i komplikovanější vazby, vztahy s kamarády jsou v tomto věku povrchnější a krátkodobější (Vágnerová, Lisá, 2021, s.347).

Dle Vágnerové jsou děti středního školního věku k sobě o dost kritičtější než děti mladšího školního věku. Je to dáno především tím, že si starší děti dokážou uvědomit realitu a mají dostatečně rozvinutou metakognici.

2.2 Starší školní věk

Vágnerová toto období ohraničuje na 2.stupeň základní školy, přibližně tedy od 12 do 15 let. V tomto období dochází k celkové proměně osobnosti. Dle Vágnerové je to také první fáze dospívání, která se může ukázat například prostřednictvím postupného osamostatňování. Tuto fázi Vágnerová také nazývá jako ranou adolescenci.

Rozvíjení rozumových schopností v období staršího školního věku postupuje v závislosti na vrozených mentálních schopnostech, na školní výuce a stimulaci v rodině. Vzestup intelektových výkonů souvisí s přechodem k vývoji abstraktního myšlení. Tento přechod od konkrétního myšlení, spojeného s bezprostřední skutečností, s názornou představou, k vyšší formě myšlení – k abstrahování, trvá celou pubertu a je závislý na způsobu učení a schopnostech jedince samostatně řešit úkoly (Kňourková, M. & Lisá, L.,1986, s.211).

Pro další rozvoj je žádoucí větší svoboda v rozhodování, ale tím se zároveň snižuje i pocit jistoty, který ze závislosti na rodině vyplývá. Emancipaci umožňuje a podporuje rozvoj kompetencí, jimiž dospívající, sobě samým i ostatním, postupně dokazují, že už tak vysokou míru závislosti nepotřebují. Potvrzení vlastní kompetentnosti slouží jako obrana proti nejistotě (Vágnerová, Lisá, 2021, s. 374).

V knize Vývojová psychologie Vágnerová uvádí, že se v tomto období obměňují jedincovi vztahy s jeho okolím. Mimo to má adolescent potřebu zkoušet nové věci na úrovni sociální i vztahové. Jako výraznou vlastnost Vágnerová popisuje touhu diskutovat, především pak s těmi, které by měl považovat za autoritu. O tomto jevu nás autorka informuje především ve vztahu žáka a učitele, kdy nově žák více posuzuje učitelovy názory, ale jeho úhel pohledu bychom označili spíše za negativní.

Škola je v tomto věkovém období podle Vágnerové spíše jen jako forma společenského zařazení adolescenta. Úspěšnost ve škole přestává být pro adolescenta cílem, necítí potřebu učit se kvůli znalostem. Vágnerová zmiňuje, že se děti učí jen pokud jsou přesvědčeni o

smysluplnosti jejich činu. Učí se také většinou pouze ti žáci, kterým záleží na jejich výsledcích z důvodu přijetí na jimi zvolenou střední školu.

Mnohem více je zde důležitá vrstevnická skupina, která dítěti poskytuje mnohem větší pocit sounáležitosti a emoční podpory než v předchozím věkovém období. Ve vrstevnické skupině se rozvíjejí symetrické vztahy typu přátelství a prvních lásek, ale i hierarchizované vztahy organizovanější party, která má svého vůdce, jehož musí ostatní respektovat. Vrstevnické společenství od dospívajících v tomto období vyžaduje často mnohem větší konformitu než dospělí (Vágnerová, 2012, s. 396).

Vágnerová pubescentovi přisuzuje následující role, které se v tomto období většinou objevují prvně. Zaprvé je to role dospívajícího, která je dána biologicky a bývá zřetelná díky viditelným pohlavním změnám. Zadruhé jde o roli člena party, se kterou se dítě ztotožňuje a získává tak určitou sociální identitu. Nakonec je role blízkého přítele, která se vyznačuje především důvěrou.

2.3 Trávení volného času

J. Pávková, B. Hájek a B. Hofbauer definují volný čas jako opak nutné práce a povinností, dobu, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přináší nám pocit uspokojení a uvolnění. Do trávení volného času bychom tedy mohli zařadit velkou škálu činností.

Rodina jako primární sociální skupina je pro rozhodující většinu dětí a mladých lidí také prvotním prostředím volnočasového života a výchovy, zásadně se podílejícím na formování jejich osobností. Způsoby realizace volného času v našich rodinách se však v závislosti na jejím sociálním statusu, životním stylu i vztahu k volnočasovým potřebám dítěte od sebe značně odlišují (Hofbauer, B., 2004, s. 56).

Na způsob trávení volného času dětí má podle Hofbauera velký vliv i škola. Školní prostředí nabízí dítěti individuální rozvoj a často rodičům školy nabízí různé kroužky, které dítě může po skončení výuky navštěvovat. Mimo školní kroužky pak děti často navštěvují střediska volného času nebo domy dětí a mládeže.

Právě ve škole se dítě setkává s vrstevnickou skupinou, která má na jeho trávení volného času také velký vliv. Ve vrstevnické skupině se objevují různé aktivity, které může dítě dělat

v neformálních skupinách svých kamarádů. Velice ale záleží na tom, jaké hodnoty a z nich vyplývající cíle tato skupina uznává (Hájek, B., 2004, s. 30).

Za další často navštěvovanou organizaci bychom mohli považovat i organizaci Junák – český skaut, který v roce 2022 navštěvuje necelých 50 000 dětí. Skautský program je pestrobarevný – náplň činností je různorodá a přizpůsobená jak věku, tak individuálním potřebám dětí. Mezi hlavní výchovné prostředky bychom mohli zařadit týmovou práci v malých skupinách, sebevýchovu a seberozvoj, motivaci dětí pomocí příběhů, pobyt v přírodě s partou kamarádů, průvodcovskou roli dospělých a postupné přebírání zodpovědnosti (Skaut.cz [online]).

3 Význam přírody pro člověka

Příroda se na vývoji lidské populace podílí už od pradávna. Člověk byl k přírodě vázán tím, že mu dávala potravu, práci. Tento vztah se postupem času ale měnil, lidská práce byla zastoupena stroji a příroda se člověku čím dál více vzdalovala. Začala pro něj být spíše prostředím, které je využíváno k relaxaci, nikoliv však jako něco, o co by měl člověk pečovat.

Nyní při jakkoli letném pohledu na člověka a lidstvo nemůžeme přehlédnout zarážející skutečnost. Tak jako najdeme nespočet příkladů láskyplných a obětavých činů ve prospěch druhých, najdeme také jednání vysloveně destruktivní a patologické. V souvislosti s přírodou nám může připadat, že to druhé převažuje, byť tomu tak jistě není; jen následky ničení jsou snáze povšimnutelné, než následky ohleduplného zacházení. Dramatické poškozování přírody nás nutí zamyslet se nad námi samými v takové hloubce, která pro nás může být až šokující (Skýbová, 2011, s. 9).

3.1 Příroda jako forma rozvoje jedince

Hájek, Hofbauer a Pávková (1999) mezi typologii zájmových činností uvádí i činnosti přírodovědné, které podporují vztah k ochraně přírody, zájem o pěstitelství a chovatelství. Přírodu bychom tedy měli brát jako důležité prostředí ve kterém by se děti měli pohybovat již od útlého dětství.

Podle Zapletalová (2003) pomůže chození do přírody rodinám, které touží po více společných zážitků. Zapletalová také uvádí, že prostředí přírody může zlepšit i vztahy dětských skupin a organizací. V přírodě si skupiny podle autora budou moci vytvořit společné poznatky a více to všechny účastníky sjednotí.

Náplň přírodovědných zájmových činností u nejmladších dětí by měla vycházet z toho, že jsou schopni osvojit si jak poznatky o živočiších, rostlinách a neživé přírodě, tak i některé dovednosti v péči o ně. Nejčastější činností je pozorování přírody na vycházkách. Pozorování přírody by měl vychovatel spojovat s její ochranou i se sbíráním přírodovědného materiálu a uskutečňovat je převážně pomocí různorodých praktických činností. Žáci mladšího školního věku mají zvlášť blízký vztah ke zvířatům. Přírodovědnou činnost je proto vhodné zaměřovat na poznávání způsobu jejich života i významu živočichů v přirozených životních podmínkách (Pávková et al., 1999, s.95).

Přírodu si můžeme vychutnat i s úplně jednoduchými prostředky: Chůze po nerovné lesní půdě procvičuje a posiluje smysl pro rovnováhu a pohybový aparát, a to nejen u malých dětí. Stavění a vlastnoruční zhotovování předmětů rozšiřuje haptické (dotekové) schopnosti, kreativní činnost podporuje sebevědomí malých i velkých stavitelů. Průzkum okolí rozvíjí orientační smysl. Pozorování zvířat zostruje pohled, podporuje i ostatní smysly a posiluje schopnost soustředění. Ten, kdo sám aktivně experimentuje, prohlubuje své porozumění souvislostem a trvale se učí. Tichá místa v přírodě podněcují fantazii a zvou ke snění. Pohybové hry rozhýbají i dospělé a dopřejí jim znovu v něm objevit radost. Již samotný pobyt pod širým nebem působí na několik našich smyslů (Harazim, H. & Hudak, R., 2015, s. 8).

Naopak absence pobytu dětí v přírodě vede především ke snížení imunity, nedostatek pohybu vede k rozvoji obezity, upadá orientační smysl a cit pro počasí. Důsledkem této absence pobytu dětí v přírodě je neschopnost dětí pocítovat zodpovědnost za přírodu, a tudíž jsou k ní lhostejní. To ovšem může mít do budoucna katastrofické následky (Envic.cz [online]).

3.2 Lesní pedagogika

Jako hlavní cíl lesní pedagogiky bychom mohli uvést zlepšení vztahu mezi člověkem a přírodou (lesem). Pedagogové se snaží účastníkům programu přiblížit prostředí lesa jako životní místo pro zvěř. Učí vnímat účastníky les všemi smysly a baví se o všech zákonitostech, které les má. Účastníkům je také ukázáno, jak o les pečovat, jak jej mohou chránit a jak se v něm mají správně chovat.

V dnešní době se s lesní pedagogikou setkáváme čím dál častěji. Nejčastěji jsou tyto programy pořádané pro děti ze ZŠ, lesní pedagogové pořádají programy ale i pro žáky SŠ a MŠ. V rámci těchto aktivit jsou pro účastníky připravovány pomůcky a hry na přiblížení prostředí lesa a práce lesníků, některé jsou používány přímo v průběhu programu a některé si děti odnesou domů či do školy k dalšímu užití (Machar, 2009, s. 75).

Lesní pedagogika trénuje a rozvíjí dovednosti prostřednictvím spolupráce a komunikace. Toto vede k vytváření kompetencí v oblasti komunikativní, sociální a personální. Tyto kompetence podporuje také hledání různých variant řešení problémů životního prostředí, schopnosti kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím. Lesní pedagogika slouží k osvojování si praktických dovedností pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou v každodenním životě (Machar, 2009, s. 75)

3.3 Vztah k přírodě ve skautském oddíle

Podle Stanov Junáka není příroda jen prostředím, ve kterém vedoucí své svěřence vychovávají, ale je i předmětem zájmu, péče a ochrany. Stanovy také uvádí, že pomocí přírody se můžeme duchovně a emotivně rozvíjet.

V oddíle s přírodou vedoucí pracují jak na družinových schůzkách, tak na oddílových akcích. Do celoroční činnosti jsou vkládány programy, které jsou přímo cílené na upevnění vztahu jedince k přírodě (Uklidme Česko, výroba hmyzích hotelů, vybudování střediskového kompostu...).

Příroda se nejčastěji objevuje jako prostředí, ve kterém je tvořen program. Oddíl i jednotlivé družiny často vyráží na výlety do přírody v blízkém okolí, ale i někam dál do hor, kde často dochází k sebepřekonávání členů. Členové oddílu se učí, jak se o sebe postarat v přírodních podmínkách, kde nemají k dispozici vymoženosti dnešní doby.

I přesto se ale nedaří vybudovat vztah k přírodě u nových členů tak dobře, jako se to povedlo u těch starších. Z tohoto důvodu by mohla vedoucím pomoci lesní pedagogika, která učí děti dívat se na přírodu láskyplně a chovat se k ní se ctí.

4 Charakteristika projektu

Tato kapitola popisuje zaměření projektu, jeho cíle a z čeho cíle vychází. Také je v kapitole zdůvodněno, proč by měl být na táboře přítomen sociální pedagog a jaké funkce by mohl vykonávat.

4.1 Předmět projektu

Předmětem bakalářského projektu je vypracování programu, jenž se zaměřuje na prohloubení vztahu účastníků tábora k přírodě. Program projektu dbá na splnění požadavků sociální, lesní a zážitkové pedagogiky. Projekt je plánován pro děti obou pohlaví bez odlišností. Program účastníkům nabídne smysluplné využití volného času v období deseti dnů v přírodním prostředí.

4.2 Cíle projektu

Hlavním cílem bakalářského projektu je zlepšení a upevnění vztahu novějších členů k přírodě. Tento cíl vyplývá ze SWOT analýzy, kde se ukázal vztah novějších dětí k přírodě jako slabší stránka. Pomocí táborového programu by se tento vztah měl zlepšit a děti by si začali uvědomovat zodpovědnost za své činy v přírodě.

Jako vedlejší cíl jsem zvolila, že po skončení tábora dokážou účastníci navrhnout, co dalšího by mohli přes rok pro přírodu dělat. Mohou se na tom dohodnout se svým rádcem a budou mít tak celoroční družinový cíl, kterému se budou moci věnovat.

Dalším vedlejším cíl projektu spočívá ve zkvalitnění prostředí tábořiště a jeho okolí. Je to především z toho důvodu, aby oddíl z přírody během tábora jen nečerpal, ale také jí něco vrátil.

Posledním cílem projektu je budování spolupráce s Lesy ČR. Během tábora proběhne program s touto organizací a vedoucí by se s lesními pedagogy mohli domluvit na další budoucí spolupráci, kterou by mohlo být například sázení stromků.

4.3 Současný a budoucí stav

Momentálně oddíl cíleně pracuje se staršími i mladšími členy. Vedoucí na oddílové akce často volí program, který je propojen s přírodou. Bohužel se mladší členové na oddílových

akcích objevují méně než ti starší a chodí spíše na družinové schůzky. Na družinových schůzkách rádcí často s dětmi vyráží na výlety po okolí, osvojují si nové dovednosti nebo rozvíjí ty stávající. Prvek přírody je ale obsažen na každé schůzce. I přes tuto snahu vedoucích je ale potřebné mladší členy více motivovat k práci s přírodou a k budování vztahu k ní. K tomu by měl oddíl pomoci právě tento projekt.

V budoucnu by se měl začít objevovat záměrný a cílený program na přírodu. Ideálně s Lesy ČR, kdy by proběhl program s lesními pedagogy a oddíl by pak lesníkům pomohl s čím by bylo zrovna potřeba. Členové tak uvidí výsledek své práce, což je bude motivovat k dalším činnostem. Táborový program by také mohl zainteresovat mladší členy a mohla by se tak zlepšit jejich docházka na oddílových akcích.

4.4 Etické aspekty projektu

Při odevzdání přihlášky do skautského oddílu vyplňují rodiče souhlas s GDPR, což ve skautském oddíle zahrnuje především zveřejňování fotografií. Vedoucí se pak řídí požadavky rodičů a vybírají především ty fotografie, na kterých dané dítě není, případně je dítěti rozmazán obličej, aby nemohlo dojít k jeho rozpoznání.

Na začátku tábora se účastníkům představí táborová pravidla, která musí dodržovat. Tyto pravidla jsou po celou dobu vyvěšená na nástěnce, takže si je může kdokoliv kdykoliv přečíst. Pravidla jsou přitom zavedená především jako prevence nežádoucího chování.

Veškeré dokumenty, které obsahují osobní informace o účastnících tábora jsou po celou dobu u zdravotníka, který je má uzamčené společně s léky. Nikdo se k těmto informacím tedy nemůže dostat a případně je zneužít.

4.5 Multiplikační efekt

Při realizaci projektu bude velmi důležitý přístup vedoucích a rádců družin. Jelikož je tábor jen jednou ročně budou muset vedoucí k dalšímu pokroku ve vybudování láskyplného vztahu využít oddílové akce. Na oddílových a družinových akcích by tedy měli začít spolupracovat s lesními pedagogy pod záštitou Lesů ČR. Tato spolupráce by mohla trvat minimálně celý rok, ale ideální by bylo, pokud by oddíl s Lesy kooperoval několik let. Tato spolupráce by také mohla být inspirací pro další skautské oddíly, které by se mohli také zapojit.

4.6 Táborová legislativa

Při pořádání tábora se musíme řídit hned několika vyhláškami a zákony. Pro rychlejší orientaci skautských vedoucích je vše přehledně vypsáno ve Směrnících k táboru. V tomto dokumentu kromě přehledu základních vyhlášek a zákonů nalezneme i to, jak by měl být tábor schválen střediskovou radou, nebo také vzory některých dokumentů nutných k pořádání tábora.

Jednou z nejdůležitějších vyhlášek je vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti. Tato vyhláška upravuje hygienické požadavky na umístění, prostorové podmínky a funkční členění staveb a zařízení, včetně jejich vybavení, a na ubytování, osvětlení, úklid, zásobování vodou, odstraňování odpadů a odpadních vod, stravování a režim dne zotavovacích akcí (Vyhláška č. 106/2001 Sb.).

Dále je nutné řídit se zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve kterém např. nalezneme definici termínu zotavovací akce, podmínky účasti. Také je v zákonu uvedeno, že pořádající osoba musí minimálně měsíc před akcí nahlásit akci na příslušnou krajskou hygienickou stanici a musí být schopna doložit např. rozbor pitné vody z místa, ze kterého vodu berou.

Dle tzv. Lesního zákona – zákon č. 289/1995 Sb. o lesích, je nutné informovat pracoviště Lesů ČR, pod které konkrétní les spadá, případně vlastníka lesa, a to tehdy když bude les využíván během tábora. Tuto informaci je přitom nutné podat minimálně 30 dní před zahájením tábora.

Poslední zákon, který je nutný při přípravě tábora dodržet je zákon č. 254/2001 Sb., o vodách. Podle něj je nutné informovat odbor životního prostředí, pokud se bude odebírat povrchová voda z toku nebo nádrže.

4.7 Role sociálního pedagoga na táboře

Pedagog by na táboře mohl především vykonávat funkci vedoucího. Pokud by měl splněnou vůdcovskou zkoušku mohl by vykonávat funkci vůdce tábora či jeho zástupce. V případě, že by měl úspěšně absolvovaný zdravotnický kurz, mohl by vykonávat funkci zdravotníka. Pokud by sociální pedagog chtěl, mohl by plnit i funkci kuchaře, který se některé dny také zapojuje do programu.

Skautské tábory jsou oproti jiným táborům poměrně specifické. Obou typů táborů by se ale sociální pedagog mohl zúčastnit. Na táborech by mohl pečovat o atmosféru mezi skupinou dětí a skupinou vedoucích, ale také o atmosféru v jednotlivých skupinách. Svou prací by tedy pomáhal k udržení bezpečného prostředí, které je v kolektivu více lidí důležité.

Také by mohl vedoucím pomoci s úpravou programů právě dle atmosféry, která bude v táboře a v jednotlivých skupinách vládnout. Sociální pedagog by tedy (stejně jako jiní vedoucí) měl mít v záloze několik možných programů, které bude možné v případě nutnosti zařadit.

Pedagog by se také na táboře mohl věnovat specifické i nespecifické prevenci, mohl by mít programy zaměřené na témata vhodná pro dané věkové skupiny. Měl by se pokusit vybudovat si s účastníky tábora kladný vztah, který by měl být založený na důvěře, respektu a pochopení.

Sociální pedagog by na táboře působil především v rovině rozvojové. Sociální pedagog podporuje a upevňuje žádoucí rozvoj osobnosti, který by měl směřovat ke správnému životnímu stylu a hodnotnému a užitečnému naplňování volného času; pak jde vlastně o sociální prevenci, která se týká celé populace, zejména však dětí a mládeže (Kraus, 2008, s.198-199).

5 Technické zabezpečení projektu

Tábor se neskládá pouze z programu, proto je důležité představit si, jak bude řešena například strava, zdravotní péče, nebo jaký bude průběh plánování tábora. V kapitole je také zmíněno, jak by se tábor realizoval v případě přetrvávajícího onemocnění Covid-19 v ČR.

5.1 Materiální zabezpečení

Jelikož má oddíl poměrně dost členů, má veškeré táborové vybavení vlastní a každoročně si jej spravuje. Všichni účastníci tábora bydlí během tábora v tepee, ale na táboře jsou postaveny i stany s podsadou, které se využívají jako prostor k uskladnění pomůcek, nebo případně jako izolační stany.

Kromě stanů s podsadou a tepee se každoročně staví kuchyně s jídelnou, umývárna, sprcha a latríny. Každoročně se stavbou tábora pomáhají rodiče. Staví přitom ale jen stavby, které jsou využívány všemi. Účastníci si přitom staví své tepee, ve kterém spí většinou 4-5 lidí, jelikož se jedná o starší členy zvládají si tepee postavit sami s případnou dopomocí jejich rádce.

Oddíl má už z minulosti vytvořen seznam vybavení, které si každoročně na tábor bere. Tento seznam se každoročně aktualizuje s ohledem na naplánovaný program, většina věcí je však neměnná. Díky tomu, se nemusí každý rok kupovat spousta vybavení, ale kupují se většinou jen věci, které jsou nezbytné.

5.2 Stravování

Oddíl má už z minulých let jednu vedoucí, kterou na táboře baví vařit a každoročně si tuto funkci bere na starost. Vůdce tábora má tedy jistotu, že strava na táboře bude kvalitní, pestrá a výživná. Důležité pro vedoucí také je, že kuchařka v kuchyni dbá na hygienu při práci s potravinami, na táboře se tak už několik let nevyskytla žádná infekční nemoc. Také kuchařka dbá na to, kdo do kuchyně vstupuje, jelikož vedoucí starší 15-ti let mohou do kuchyně vstoupit jen pokud mají tzv. potravinářský průkaz.

Většinou je z každé družiny zvolen jeden člen, který má ten den od snídaně do večere službu. Dohromady má tak kuchařka k ruce 3-4 děti. V roce 2021 mohly děti v kuchyni pracovat pouze se surovinami, které následně prošly varem. I přesto ale v kuchyni pomáhaly hodně, jelikož se na táborech vaří v tzv. polní kuchyni, kde se topí dřevem a voda se musí

ohřívat v brutaru. Děti tak většinou dopoledne pomáhaly s přípravou zeleniny na oběd a odpoledne pak chodily doplňovat vodu, kterou má oddíl na táboře v barelech, také docházely pro dřevo a chrástí.

Děti mají na táboře zajištěnou stravu 5x denně, po celý den pak mají k dispozici várnice se slazeným i neslazeným čajem, při vysokých teplotách je pak čaj nahrazen šťávou nebo vodou s citronem a mátou. Jídlo je vydáváno do ešusů, které si každý účastník přiveze. Po každém jídle pak mají možnost si ešus vymýt v připravené vodě.

5.3 Zdravotní péče

Podle směrnic Junáka o zdravotnickém zabezpečení zotavovacích akcí může funkci zdravotníka na táboře vykonávat jen osoba, která dovršila 18-ti let, má dekret o úspěšném absolvování zdravotnického kurzu nebo je studentem alespoň 3.ročníku zubního/všeobecného lékařství, nebo je způsobilá k výkonu povolání lékaře, sestry, porodní asistentky atp.

Už několik let vykonává tuto funkci vedoucí, která absolvovala zdravotnický kurz a tato funkce ji baví dělat. Tuto funkci vykonává na každé akci, které se účastní a s její činností jsou spokojeni vedoucí, rodiče i děti. Všichni účastníci tábora k ní již mají vybudovanou důvěru a nebojí se za ní jít s jakýmkoliv problémem. Pokud by šlo ale o nějaký choulostivější problém mohou jít za kýmkoliv jiným z vedení, většina vedoucích totiž také zdravotnický kurz absolvovala a jsou tak schopni děti ošetřit.

Táborová zdravotnice se stará i o obsah táborové lékárny. Před táborem lékárnu řádně vybaví a během tábora pak hlídá, aby byl všeho dostatek. Mimo táborovou lékárnu se stará o obsah družinových lékáren, které jsou přenosné a jsou kdykoliv přichystané k použití. Využívají se především během programů mimo tábor, nebo během družinových programů.

Každé ošetření účastníka musí zdravotník zaznamenávat do tzv. zdravotního deníku, který je psán dvojitě. Je to z toho důvodu, že jedna kopie se na konci tábora odevzdává rodičům dítěte a druhá se archivuje.

Mimo dokumenty ohledně účastníkovi způsobilosti nástupu na tábor, je potřeba aby rodiče zdravotnici předali kopii nebo originál očkovacího průkazu a kartičku zdravotní pojišťovny. Pokud dítě užívá nějaké léky musí je rodiče také odevzdat zdravotnici a informovat ji o způsobu užívání. Léky musí být v obalu s nadepsaným jménem.

5.4 Harmonogram přípravy tábora

Další tábor se většinou začíná plánovat sotva uzavřeme ten proběhlý. Zhruba od podzimu do prosince by měla oddílová rada zvolit místo a datum tábora, které následně oznámí emailem rodičům dětí. Je to především z důvodu plánování dovolených, které by se pak s táborem mohly krýt.

Během ledna je potřeba schválit na střediskové radě termíny táborů jednotlivých oddílů. Oddíl by tou dobou už měl znát vůdce tábora a jeho zástupce. Od této chvíle až do konce února by si měli členové oddílové rady rozebrat další funkce (kuchař, nástěnkář, zdravotník, hospodář...). Pokud chce mít oddíl etapovou hru, tak by nejpozději v únoru měli mít vedoucí dané téma.

Koncem února až začátkem března by měli vedoucí poslat rodičům závaznou přihlášku na letní tábor. V emailu je třeba zdůraznit datum, do kterého je možné vyplněnou přihlášku zaslat. V emailu je také nutné uvést datum splatnosti tábora.

Na přelomu dubna a května je vhodné, aby vedoucí rodičům zaslali formulář potvrzující zdravotní způsobilost dítěte, jenž musí rodiče nechat potvrdit u pediatra. Tento dokument se odevzdává v den nástupu na tábor zdravotníkovi a má platnost 2 roky, takže se po konci tábora vrací zpět rodičům. Bez tohoto dokumentu nelze dítě na tábor přijat.

V květnu je pak dobré začít řešit jednotlivá povolení. Vůdce tábora musí zajistit povolení majitele tábořiště (doklad opravňující k využití pozemku, např. nájemní smlouva apod.). Pokud se tábořiště nachází v nějakém chráněném zemi (národní park, CHKO, přírodní rezervace...), je důležité mít povolení orgánu ochrany přírody. Důležité je ještě povolení vlastníka lesa, pokud se bude v lese přiléhajícím k táboru rozdělovat oheň, tábořit (stavět trvalé nebo dočasné stavby), vjíždět a parkovat motorovými vozidly či lesem k táboru projíždět, nebo kácet stromy (i suché) – viz § 20 lesního zákona. Jde-li o státní les, nutno kontaktovat nejbližší pracoviště Lesů ČR, případně vlastníka lesa. Tato povolení by vedoucí měl mít nejpozději 30 dnů před táborem (Směrnice k táborům [online]).

Do 31.5. musí vůdce tábora vyplnit hlášenku tábora ve skautISu. V hlášenke informuje o počtu účastníků jednotlivých věkových kategorií, místu tábora, odhaduje rozpočet tábora atd. Hlášenku tábora nejpozději 5.6. schválí vůdce střediska.

Ideálně v květnu, nejpozději však v červnu je nutné nahlášení tábora, jakožto zotavovací akce příslušné Krajské hygienické stanici. Jako zotavovací se akce je brána akce trvající minimálně 7 dní, které se účastní 30 a více dětí ve věku 6-15 let. KHS by měli být podány informace o tom, kolik se na táboře nachází dětí, místo a termín tábora, způsob stravování a způsob zabezpečení pitnou vodou jenž by se měl dokládat rozborem vody (nesmí být starší 3 měsíců). Pokud je na táboře méně než 30 dětí ve věku 6-15 let, nejedná se o zotavovací akci a tábor se tak na KHS nemusí hlásit (Směrnice k táborům [online]).

Vůdce musí minimálně 30 dnů před začátkem tábora informovat Policii ČR a Hasičský záchranný sbor ČR. Těmto institutům stačí podat informaci s datumem konání, počtem účastníků, GPS souřadnicemi a kontaktem na hlavního vedoucího. Také by měl tábor nahlásit příslušnému obecnímu úřadu, a to z důvodu domluvy svozu odpadků a případném kontaktování ohledně živelných pohrom (požáry, povodně...).

Nejpozději měsíc před táborem musí také vedoucí informovat vodoprávní orgán na odboru životního prostředí, jen pokud bude docházet k odběru povrchové (užitkové) vody z toku či nádrže za pomoci technického zařízení (např. čerpadlo, rozvod vody do kohoutů v polní umývárně atp.) (Směrnice k táborům [online]).

Začátkem června by vedoucí měli rodičům poslat poslední informace k táboru, které by měly zahrnovat seznam vybavení na tábor, pokyny ke stavbě tábora a nástupu účastníků na tábor. Neměly by chybět ani informace o ukončení tábora a odjezdu účastníků.

Po ukončení tábora je dobré vyplnit hodnocení kvality tábora na skautISu. Do 31.8. je nutné odevzdat střediskové účetní zpracované táborové účetnictví, které bude využito jako podklad pro středisko k nahlášení skutečnosti táborů.

5.5 Dokumenty potřebné pro nástup na tábor

Při nástupu na tábor je nutné, aby rodiče zdravotníkovi odevzdali zdravotní posudek dítěte a přihlášku na tábor. Dále se v den nástupu zdravotníci odevzdává bezinfekčnost. Tímto dokumentem rodiče potvrzují, že je dítě zdravo a svým nástupem na tábor neohrozí zdraví jiného účastníka. Je tedy nutné tento dokument vyplnit až v den nástupu. To je také důvod, proč se na něj nejčastěji zapomíná – je tedy dobré, když má zdravotník nějaké prázdné formuláře i na táboře a rodiče tak mohou formulář vypsát. Je nutné, aby bezinfekčnost odevzdali všichni přítomní na táboře (vedoucí, kuchařka, zdravotnice...).

Vedoucí musí zdravotníci na začátku tábora odevzdat potvrzení o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi. Musí jej mít všechny osoby starší 15 let pracující na táboře samostatně s dětmi. Toto potvrzení vystaví vedoucímu jeho obvodní lékař a je platné 2 roky, takže jej po táboře dostane zpět (Směrnice k táborům [online]).

U vedoucích, kteří se budou na táboře, jakkoliv pohybovat v kuchyni, je nutné, aby si u svého obvodního lékaře zažádali o potravinářský průkaz, který potvrzuje že je jedinec schopný práce s potravinami. Tento průkaz pak v den nástupu odevzdají s dalšími dokumenty zdravotníci.

5.6 Rozpočet tábora

Táborový rozpočet je tvořen čistě z poplatků od účastníků. Oddíl proto na realizaci tábora nepotřebuje žádný sponzorský dar. Účastnický poplatek na desetidenní tábor je stanoven na 2 000 Kč, přičemž vedoucí platí 50%.

U výdajů tvoří největší položku potraviny. Každým rokem se potraviny zdražují a vedoucí se snaží na táboře vařit z kvalitních surovin, tak aby strava byla pestrá a vyvážená. Druhou největší položkou pak bývá materiál a pomůcky na program. Zbylé finance jsou po táboře použity na nákup vybavení pro další celoroční činnost oddílu.

Tabulka č.2- příjmy

	Počet	Částka	Celkem
Poplatky od účastníků	30	2 000 Kč	60 000 Kč
Poplatky od vedoucích	10	1 000 Kč	10 000 Kč

Tabulka č.3-výdaje

	Celkem
Potraviny	35 000 Kč
Cestovné	4 000 Kč

Materiál	8 000 Kč
Potřeby na program	8 000 Kč
Ostatní výdaje	4 000 Kč
Rezerva	5 000 Kč

Tabulka č.4-celková bilance

Příjmy	70 000 Kč
Výdaje	64 000 Kč
Zůstatek	6 000 Kč

5.7 Opatření ohledně Covid-19

Nemůžeme dopředu říct jaká budou ohledně zotavovacích akcí proticovidová opatření v létě, ale pokud bychom vycházeli z opatření platných v roce 2021, bude nutné minimálně to, aby všichni účastníci tábora podstoupili PCR test.

V roce 2021 se zdravotnice domluvila s ředitelem odběrového centra v Zábřeze na dvou dnech, kdy mohli účastníci tábora na test dojít kdykoliv. Certifikát s negativním výsledkem pak odevzdali zdravotnici s další dokumentací v den nástupu na tábor.

Další opatření, které naprosto změnilo chod tábora je rozdělení účastníků na více skupin, které budou fungovat odděleně. Tyto skupiny by se neměly potkávat na programu, ani v jídelně. Toto opatření je velmi náročné na realizaci, jelikož děti chtějí strávit tábor všichni pohromadě, a ne pouze s někým.

Další opatření v roce 2021 bylo značně snazší na realizaci od toho předchozího. Jednalo se o dezinfikování rukou před každým jídlem. Dezinfekce byla také volně dostupná v umývárně, aby si děti mohli kdykoliv ruce vydesinfikovat.

Další opatření se týkalo minimalizace návštěv, což zapříčinilo že spousta oddílů zrušila návštěvní dny. Oddíl Žab chtěl ale návštěvní den zachovat, a proto šli lehce náročnější cestou. Každý, kdo navštívil tábor se musel jako první prokázat zdravotnici výsledkem negativního testu (antigenního/PCR), očkováním nebo potvrzením o prodělání nemoci Covid-19. Mimo to se všichni přítomní zapsali do docházkové listiny, kdyby je bylo nutné kontaktovat kvůli potvrzení nemoci u někoho z přítomných

6 Program tábora

V této kapitole si představíme táborový harmonogram a jednotlivé bloky táborového programu, pokud by bylo nepříznivé počasí jsou v kapitole vysvětleny případné mokré programy.

6.1 Denní harmonogram

Harmonogram dne je naplánován tak, aby děti měly dostatek času na vše. Na spánek tedy mají 8 hodin, mají dostatečný čas na jídlo i na jeho strávení. Zbytek dne je rozdělen do dopoledního, odpoledního a večerního bloku.

Tabulka č.5-denní harmonogram

7:00	Budíček
7:05-7:15	Rozcvička
7:15-7:40	Úklid, hygiena, bodování stanů
7:30-8:00	Snídaně
8:10-8:30	Ranní nástup
8:30-12:00	Dopolední program
10:00-10:25	Svačina
12:00-14:00	Přání před jídlem, oběd, polední klid
14:00-18:00	Odpolední program
16:00-16:25	Svačina
18:00-18:30	Večeře
18:30-19:00	Večerní hygiena, příprava na nástup v krojích

19:00-19:30	Večerní nástup
19:40-21:55	Večerní program
22:00	Večerka

6.2 Program tábora

Tabulka č.6-programy

Ranní blok	Dopolední blok	Odpolední blok 1	Odpolední blok 2	Večerní blok	Noční program
8:30-10:00	10:20-11:50	14:00-16:00	16:30-18:30	19:40-21:55	
stavba	stavba	stavba	co a jak bude na táboře	zahajovací táborák	
dodělavky v táboře	blok her	OP	OP	zpětná vazba, deníky, zpěv	
dřevo	armyden	lakrosový turnaj	příprava scének na táboře	veselý táborák	
lesníci (úvod)	lesníci (poznávačka)	zastřešení studánky	blok her	zpětná vazba, deníky, zpěv	
šifrovaná	šifrovaná+navštívení	OP	minehava	sněm	
výlet na Rejvíz	výlet na Rejvíz	výlet na Rejvíz	návrat z výletu	zpětná vazba, deníky, zpěv	
den pro Hoštejn	den pro Hoštejn	den pro Hoštejn	slibová debata	slibový oheň	slibový oheň
pozorování tábora	reflexe po družinách	stavba krmelce/budejovického	stavba krmelce/budejovického	zpětná vazba, deníky, zpěv	
příprava táboráku	zábavné focení	pasování na táborník	koupání	závěrečný táborák	závěrečný táborák
balení osobních věcí	odjezd				

6.2.1 Zpětná vazba, deníky zpěv

Tento program je zařazen každý druhý den v rámci večerního programu. Jelikož je na večerní program velká časová dotace, skládá se z více aktivit. Primární aktivitou je zde zpětná vazba, po jejímž skončení si účastníci mohou vybrat, zda chtějí zpívat v tepee u ohně, nebo si v jídelně dopisovat deníky/kroniky.

Hlavní aktivitou je zpětná vazba, které se vedoucí v oddíle věnují dlouhodobě a snaží se díky ní zlepšovat program. Na táboře zpětná vazba probíhá v družinách, ve kterých spolu děti jsou již přes rok. V družině už tak mají mezi sebou vytvořenou důvěru a vůči rádcům děti bývají otevřené. Rádce se většinou nejdříve dětí zeptá, jak se ten den cítí a zda by mohl udělat něco pro to, aby jim jejich náladu zlepšil. Svou náladu zaznamenají postupně do grafu, díky kterému rádce po celý tábor sleduje, jak se děti cítí. Vedoucí také mohou sledovat, zda nejsou členové moc unavení nebo naopak nemají energie až moc. Dle toho pak mohou upravit program.

Po zaznamenání do grafu proběhne shrnutí programu za poslední dva dny. Děti se mohou postupně vyjádřit ke všem aktivitám, které se odehrály. Nikdo ale není do vyjadřování svých pocitů nucen, je na každém, zda se do diskuse zapojí nebo ne. Vedoucí si zapisuje poznámky, jež ho zaujmou a ty následně sdělí na večerní radě zbytku vedení, které případně reaguje.

V rámci zpětné vazby mají účastníci prostor pro sdělení jakýchkoliv připomínek. Také mají možnost obrátit se na svého rádce s čímkoliv je trápí. Vždy po skončení zpětné vazby ještě rádce chvíli počká v tepee, kdyby někdo případný problém nechtěl řešit přede všemi, ale chtěl by za rádcem přijít soukromě.

Jakmile rádce s družinou ukončí zpětnou vazbu mají účastníci na výběr mezi zpěvem v tepee a psaním deníků a kronik v jídelně. V tepee je při zpěvu rozdělán oheň a spousta účastníků chodí na tento program jen kvůli jeho atmosféře. V jídelně se kromě psaní také mohou hrát deskové hry někteří si chodí do jídelny číst. Děti mohou volně přecházet mezi jídelnou a tepee, také pokud by byl někdo po celém dni unaven, tak může jít spát.

6.2.2 Bloky orlích per

Ve skautském oddíle se nejvíce jako forma rozvoje používají orlí pera. Jedná se o různé výzvy, které mohou členové plnit. Každý člen oddílu obdrží tzv. Svitek březové kůry, ve kterém jsou sepsány všechny orlí pera, která se v oddíle mohou plnit. Jednotlivá orlí pera jsou pak rozřazena do čtyř kategorií, tzv. světel. Jedná se o světlo ochránářství, zdatnosti, tábornictví a světlo lesní moudrosti.

Jelikož je ve svitku spousta orlích per, která jsou vhodná na plnění ve volné přírodě, nebo jsou přímo určená pro táborové prostředí, má oddíl na každém táboře několik bloků vyhrazených na jejich plnění. Každý vedoucí si před táborem nachystá 3-4 orlí pera, která si u něj budou moci členové plnit. V den plnění se pak na nástěnku napíše přehled, u koho se může, co zkoušet, aby měli členové přehled. Samozřejmě si mohou najít i samotní členové nějaké orlí pero, které by chtěli zkusit a pak si jen domluví vedoucího, který bude svědkem plnění a bude schopen jim pak orlí pero uznat.

Většinou se jedná o orlí pera ze světla zdatnosti, kde členové mohou některé výkony trénovat v průběhu tábora. Vedoucí se také snaží každoročně vybrat alespoň jedno orlí pero, které v posledních pěti letech nebylo na táboře nabídnuto k plnění. Také vybírají orlí pera, která

jsou náročnější na čas, nebo vyžadují nějaké speciální pomůcky, které členové mohou mít problém přes rok sehnat.

Cílem tohoto bloku je posunout členy zase někam dál, rozvinout je v další aktivitě, nabídnout jim něco nového, co ještě neměli možnost si vyzkoušet. Vedoucí také členy motivují k tomu, aby se pokusili splnit si, co nejvíce OP, jelikož na táboře k tomu mají poměrně dost příležitostí.

6.2.3 Přání před jídlem

Přání před jídlem je už v oddíle zavedeno jako rituál, který je vyžadován jak dětmi, tak vedoucími. Všichni jej berou jako malé zpříjemnění dne a především jídla, které po přání následuje.

Pod pojmem přání před jídlem bychom si tedy mohli představit různé krátké, mnohdy legrační říkanky propojené s jednoduchými gesty. Některá přání jsou legrační, jiná jsou hravá a minimum jich je pohybově náročnějších.

6.2.4 Pátek

Samotný tábor bude začínat v pátek, kdy se v 9:00 nejdříve všichni sejdou na skautské klubovně, kde se naloží veškerý materiál a oddílové věci na tábor. Po naložení dodávky proběhne přesun na tábořiště, kde se nejdříve vše vyloží a pak se jak rodiče, tak děti i vedoucí pustí do stavby tábora. Stavba většinou trvá do 16 hodin, ale většinou rodiče opouští tábořiště už dříve. Děti mají čas do 17:30 na zabydlení v tepee a na vyrobení podlážek pod jejich bedny s věcmi.

Zahajovací táborák

Čas: 4 hodiny

Cíl: Přivítání účastníků na táboře, informování o tom, jak co bude na táboře probíhat.

Pomůcky: připravený táborák, lavičky

Organizační forma: hromadná

Popis: Tento program je symbolickým zahájením tábora. Přípravu táboráku dostanou účastníci, kteří jako první dostaví své tepee a ubytují se v něm. Pro táborníky je to velká čest, jelikož se pak během celého táboráku právě oni mohou o oheň starat.

Během táboráku sdělují vedoucí táborníkům základní informace. Jsou představena táborová pravidla, která v průběhu celého tábora visí na nástěnce a je přečten denní harmonogram. Dále vedoucí řeknou pokyny pro služby v kuchyni a informace o nočních hlídkách. Představí se zdravotnice a oznámí dětem základní pravidla ohledně hygieny, bezpečnosti atd.

6.2.5 Sobota

Sobotní dopolední program bude složen z následujících dvou programů. Odpolední program pak budou bloky OP a ve večerním programu proběhne zpětná vazba, deníky a zpěv.

Dokončovací práce v táboře

Čas: 1 hodina

Cíl: Vedení účastníků k práci jakožto k běžné činnosti. Zlepšení táborového prostředí, aby se v něm účastníkům lépe následující dny žilo.

Pomůcky: dle typu zadaného úkolu

Organizační forma: skupinová

Popis: Vedení si první večer sepíše všechny nedokončené práce, nebo věci které jsou potřebné v táboře ještě udělat. Tyto úkoly si mezi sebe rozdělí a ráno se k nim přidají táborníci, kteří si mohou vybrat kterou práci dělat chtějí.

Blok her

Na čísla

Čas: do 30 minut

Cíl: Účastníci si porovnají síly s ostatními táborníky a budou trénovat koordinaci svých pohybů.

Pomůcky: 2 mety (praporek/kámen), 2 lana pro označení hřiště

Organizační forma: týmová

Popis: Táborníky rozdělíme na dvě družstva. Každý tým se usadí na jednu stranu hřiště a mezi sebou si rozdají čísla 1-15. Vedoucí pak vyvolá jedno z čísel, v tom momentu se všichni hráči zvednou ze svých míst a rozmístí se v herním poli. Pouze vyvolaná čísla se snaží, co nejrychleji doběhnout k protihráčově čáře a pak zase zpět na své místo. Když jsou skoro u své hranice, vrátí se ostatní hráči na svá místa. Bod získá tým, který bude jako první sedět ve stejném pořadí na své hranici (Zapletal, 1995, s.65).

Sedánek

Čas: 30-60 minut

Cíl: Účastníci si vyzkouší, jak dokážou spolupracovat v družině. Hra také prověří morální vlastnosti účastníků

Pomůcky: fáborky z krepového papíru, stopky

Organizační forma: týmová

Popis: Hra bude probíhat po družinách. Úkolem každé družiny bude úspěšně absolvovat vytyčenou trať, a to formou štafety. Hráči se usadí vedle sebe, přičemž první hráč sedí na startovní čáře. Po zahájení hry vyběhne poslední hráč družiny a posadí se bokem vedle prvního, po jeho dosednutí může vyrazit další atd., dokud družina nedojde do cíle (Hrkal, J. & Hanuš R. eds., 2007, s.117).

Píšťalka

Čas: 30 minut

Cíl: Odhadnutí sil svých protivníků a zlepšení koordinace hráčů.

Pomůcky: píšťalka

Organizační forma: hromadná

Popis: Táborníci si stoupnou do kruhu s roztaženýma nohama tak aby se vnější strany bot dotýkali svých sousedů. Doprostřed kruhu bude umístěna píšťalka. Zvolí se jeden dobrovolník, který začne kruh obcházet, jakmile se zastaví mezi dvěma hráči je to pro dvojici znamení, že mají vyběhnout. Každý běží na opačnou stranu podél kruhu a snaží se, co nejrychleji doběhnout zpět na své místo, kde podlezu dobrovolníka a pak už jen zapískají na píšťalku. Před hrou je

velice důležité určit, co se smí a nesmí (škrábat, kousat, lechtat atd.). Také je dobré zavést pravidlo STOP, které by případně zastavilo celou hru, aby nedošlo ke zranění.

6.2.6 Neděle

Dřevo

Čas: 90 minut

Cíl: Účastníci se zlepší v manipulaci s pilou a sekerou a prověří své dosavadní dovednosti.

Pomůcky: pila, sekera, lana na odtah velkých větví

Organizační forma: hromadná a individualizovaná

Popis: Do lesa se chodí po družinách, každý rádce pak má k sobě jednoho vedoucího, který přes rok družinu nevede. Jelikož většina táborníků už pracovat s pilou a sekerou umí stačí nad nimi jen držet dohled a případně je upozornit na to, co dělají špatně a vysvětlit jim proč. V lese se nejdříve pokácí suché stromky (dle domluvy s majitelem lesa), které se pak odtáhnou do tábora, kde se zpracují na polena a narovnají se na místo tomu určené.

Armyden

Čas: 90 minut

Cíl: Účastníci prověří svou dovednost splynutí s přírodou a vyzkouší si, jak dokáží být nenápadní.

Pomůcky: 20 ešusů, 20 papírků se jménem pro každého účastníka

Organizační forma: individuální

Popis: 20 ešusů rozmístíme různě po táboře a rozvrhneme si jejich obodování (ten, který je uprostřed tábora je za nejvíce atd.). Táborníci dostanou 10 min na přípravu jejich maskovaného oblečení a také si připraví 20 lístečků se svým jménem. Všichni se pak odeberou na konec tábořiště, kde je start označený lanem. Z tohoto místa po zaznění hvizdu mohou kamkoliv vyběhnout a začít hrát. Cílem hráčů je dát do každého ešusu jeden svůj lísteček. Během hry se vedoucí po táboře pohybují jako kdyby tam děti nebyly. Pokud někoho uvidí, zakřičí jeho jméno a na společný papír udělají jedinci čárku představující trestný bod. Táborník se pak musí se

zvednutou rukou vrátit zpět na start a pak může pokračovat ve hře. Hra končí po vypršení limitu 50 minut.

Lakrosový turnaj

Čas: 2hod

Cíl: Účastníci prokáží, jak dovedou spolupracovat v týmu během hry a porovnají své hráčské dovednosti lakrosu s ostatními družinami.

Pomůcky: lakrosové pálky, tenisové míčky, branky

Organizační forma: týmová

Popis: Nejdříve si vyznačíme hřiště, které je dlouhé a široké zhruba 50m. Na dvou protilehlých stranách se postaví branky, kolem nichž se udělá kruh s poloměrem 3m. Hra trvá vždy 15 min, po 7 minutách si družiny vymění strany. Cílem hry je co nejvíce krát trefit míček do soupeřovy branky. Míček se po hřišti pohybuje pomocí lakrosové pálky, kterou je odbíjen nebo nosen.

Příprava scének a veselý táborák

Čas: cca 6 hodin

Cíl: Vyzkoušení kreativních a hereckých dovedností táborníků.

Pomůcky: připravený táborák, lavičky, rekvizity ke scénkám

Organizační forma: týmová

Popis: Nejdříve družiny dostanou 90min na vymyšlení a natrénování scénky. Po večeri a nástupu pak začne veselý táborák, během kterého všechny družiny i vedení předvedou své vystoupení. Na závěr táboráku proběhne hlasování o nejzdařilejší scénku.

6.2.7 Pondělí

Lesníci

Čas: 4hod

Cíl: Účastníci dokáží prokázat nově nabyté znalosti prostřednictvím rozpoznání dřevin, stop zvířat atd.

Pomůcky: dle potřeby lesních pedagogů

Organizační forma: hromadná, týmová, individuální

Popis: Program je realizován externisty – lesními pedagogy, kteří nás v prvním bloku nejdříve spíše teoreticky seznámí s lesním prostředím, obyvateli lesa, péčí o les atp. Lesní pedagogika je hodně o učení hrou, takže táborníky čeká spoustu různých her. Mimo to bude připravena poznávací hra, během které budou táborníci hádat stromy podle dřeva, ptáky podle stínů na obloze a stopy zvířat.

Možné reflektivní otázky: Co jsi během aktivity zjistil nového? Obohatilo tě něco do budoucna? Cítil jsi se během aktivit součástí týmu? Překvapilo tě něco během aktivity?

Úprava studánky a čištění řeky

Čas: 2hod

Cíl: Zlepšení okolí tábořiště, přičemž si táborníci vyzkouší nové činnosti.

Pomůcky: desky, hřebíky, kladiva, hrábě, lopaty, pracovní rukavice

Organizační forma: skupinová

Popis: Rozdělíme se na dvě skupiny. Jedna menší, která autem dojde opravít okolí studánky Pod Drozdovskou pilou (49.8804503N, 16.7617506E). Zbytek táborníků se vydá po i proti proudu řeky s pytli a budou z řeky a jejího okolí vylovovat odpadky.

Možné reflektivní otázky: Na co jsi během aktivity přišel? Čím si myslíš že jsi během aktivity přispěl nejvíce? Jaké pocity jsi měl po ukončení programu?

Blok her

Boj o čísla

Čas: 30-50 minut

Cíl: Trénink koordinace účastníků, kteří změří své síly se svými protihráči.

Pomůcky: papírek s třímístným číslem pro každého hráče, papírové koule, papír a tužku pro každého, lano na označení pole

Organizační forma: individuální

Popis: Hráčům rozdáme kartičky s nadepsanými třímístnými čísly. Ty si spolu s třemi papírovými koulemi dají do kapes. Rozmístí se do vytyčeného hracího pole, což je čtverec 400x400metrů. Hráči se snaží zjistit čísla od co nejvíce protivníků. Pokud hráč trefí jiného papírovou koulí, musí mu zasáhnutý hráč ukázat své číslo – to si vítěz zapíše. Po tomto boji už na sebe tito dva hráči neútočí. Během předávání čísla nemůže dvojici napadnout žádný další hráč (Zapletal, 1995, s.317).

Aréna

Čas: 60 minut

Cíl: Táborníci posílí své schopnosti spolupracovat s ostatními v týmu při náročných situacích, také budou odhadovat své síly vůči protivníkům.

Pomůcky: lana, šátky na označení „stájí“, hodinky

Organizační forma: týmová

Postup: Nejdříve si připravíme hřiště – tedy okruh velký cca 150 metrů, k okruhu připojíme 4 stáje pro družiny. Z každé stáje vyběhne vždy jedna dvojice držící se za ruku (kůň a jezdec). Snaží se doběhnout dvojici, která běží před nimi. Za každou předběhnutou dvojici a za každý uběhnutý okruh získává družina bod. Po oběhnutí kola se dvojice buď vrátí do stáje a vyběhne jiná dvojice, nebo uběhnou ještě jedno kolo. Pokud se dvojice během obíhání rozpojí, přichází družina o jeden bod (Hrkal, J. & Hanuš, R. eds., 2007, s. 37).

6.2.8 Úterý

Šifrovaná

Čas: 2hod

Cíl: Účastníci se pokusí vyřešit několik šifer a navrhnou, co by mohli udělat pro obec Hoštejn.

Pomůcky: papíry, psací potřeby, připravené šifry pro každý tým, mapa okolí, lahve s vodou, lékárničky

Organizační forma: týmová

Popis: Den předem by bylo dobré, kdyby vedoucí na trasu předpřipravili skleničky s šiframi. Táborníci budou na tento program rozdělení do svých družin. Závod v šifrování započne v

táboře, kde družiny obdrží první šifru. Celkově družiny čekají 3 šifry, které jim nastíní, co je čeká v jejich cíli – na obecním úřadě v Hoštejně.

Návštěva úřadu v Hoštejně

Čas: do 40 minut

Cíl: Družiny předloží návrh jejich pomoci pro obec a návrh zdůvodní.

Pomůcky: žádné

Organizační forma: hromadná, týmová

Postup: Pomocí šifer dojdou družiny na obecní úřad do Hoštejna. Už po cestě táborníci díky šifrám zjistí, že by se měli zamyslet nad tím, co by mohli udělat pro obec Hoštejn. Na úřadě se všechny družiny setkají s panem starostou, kterému postupně všechny družiny představí své nápady (nějaké návrhy by měli mít připravené i vedoucí). Následovat bude diskuse, během které vyberou dohromady 3-4 nápady, které potom oddíl zrealizuje.

Minihava

Čas: 2hod

Cíl: Jednotlivci porovnají své síly s ostatními, předvedou svou kreativitu a prokáží logické myšlení.

Pomůcky: dle jednotlivých aktivit

Organizační forma: individuální

Postup: Každý účastník dostane připravenou kartičku s očíslovanými úkoly, kterou si podepíše. Následně budou táborníci obcházet stanoviště v libovolném pořadí. Za každé stanoviště jim vedoucí na kartičku napíše příslušný počet bodů. Až obejdou všechna stanoviště odevzdají kartičky vedoucím, kteří body sečtou.

Stanoviště: střelba lukem na terč, poznej co nejvíce indiánských znaků, luštění morseovky na čas, běh na 600m na čas, vyrobení funkčního malého voru, poznání rostlin, vis obouruč, vyluštění hlavolamu, střelba lakrosovou pálkou na cíl, zadržování dechu pod vodou.

Sněm

Čas: 3hod

Cíl: Udělení orlích per táborníkům, zhodnocení proběhlé doby od minulého sněmu.

Pomůcky: připravený sněmovní kruh a táborák, lavičky

Organizační forma: hromadná

Postup: Jedná se o slavnostní oheň, jehož hlavním cílem je zjistit, jak se ostatní členové oddílu posunuli na své cestě v plnění orlích per, nebo zda někdo dosáhne nové hodnosti. Největší náplní je tedy právě udělování orlích per. Také probíhá soutěž o skalpy, což jsou kožené ozdoby, dohromady jsou čtyři (zdatnost, lesní moudrost, ochranářství a tábornictví). Z každé této oblasti je během sněmu vyhlášena soutěž, družina, která ji splní nejlépe vyhrává skalp a mohou ho mít až do dalšího sněmu na své nástěnce v klubovně. Na závěr sněmu rádcí družin zhodnotí jejich celoroční družinovou činnost ve vztahu k plnění orlích per.

6.2.9 Středa

Výlet na Rejvív

Čas: cca 10 hodin

Cíl: Účastníci prožijí den mimo tábořiště, během kterého se dozví nové informace o mechových jezírkách a prověří svou fyzickou zdatnost.

Pomůcky: zarezervovaný autobus

Organizační forma: hromadná

Postup: Jelikož na Rejvív jedou spoje velmi málo a cesta hromadnou dopravou by zabrala půl dne, bude potřeba předem domluvit autobus, který táborníky vyzvedne na autobusové zastávce Štítý pila. Z tábora se bude vycházet nejpozději v 7:30, v 8:00 vyjede autobus směr Rejvív. Na místě si nejdříve společně projdeme naučnou stezku, následně vyrazíme směrem do Jeseníku, kde na nás bude čekat autobus. Trasa má cca 14km, takže by to táborníci měli vzhledem k jejich věku zvládnout bez problémů. Půjdeme po červené kolem Chlapeckých skal a Bílých skal, vyjdeme na rozhlednu Zlatý chlum, kde bude pauza na oběd. Dále půjdeme po modré přes Křížový vrch až do Jeseníku. Ve městě dostanou táborníci 30 minut rozchod, aby si mohli případně něco koupit. Nejpozději v 16:00 se bude odjíždět autobusem zpět k tábořišti.

Možné reflektivní otázky: Obohatil tě tento zážitek? Měl jsi před výletem nějaké obavy nebo očekávání? Stalo se něco, co jsi neočekával?

6.2.10 Čtvrtek

Den pro Hoštejn

Čas: cca 6 hodin

Cíl: Účastníci si vyzkouší novou aktivitu, zlepši prostředí obce, která se nachází v blízkosti tábořiště.

Pomůcky: pracovní rukavice, nářadí dle dohodnutých prací

Organizační forma: skupinová

Postup: Družiny se budou držet plánů, na kterých se dohodly se starostou. Každé družině budou pomáhat 2-3 vedoucí. Podle vzdálenosti, kterou bude potřeba vykonat k místu práce, budou družiny buď rozváženy auty, nebo dojdou pěšky. I z toho důvodu dostanou táborníci s sebou velkou svačinu a pořádný oběd je pak bude čekat po návratu do tábora. Rádcové by měli už předem se svou družinou prokonzultovat plán provedení jejich činnosti, aby jim případně něco pomohli vymyslet a tento program se povedl.

Možné reflektivní otázky: Jak se vám pracovalo v družině? Jaký máš pocit z odvedené práce? Čím si myslíš že jsi během aktivity přispěl nejvíce? Co se vám jako družině povedlo? Je něco, co se vám naopak nepovedlo?

Slibová debata

Čas: 2 hodiny

Cíl: Diskutovat o skautském slibu a zákonu, dát si informace do souvislostí.

Pomůcky: papíry, psací potřeby

Organizační forma: skupinová

Postup: Každý rok na táboře probíhá slibová debata, po které je večer uskutečněn táborák, kde vybraní jedinci složí svůj skautský/světluškovský/vlčácký slib. Vedoucí po celý rok členy oddílu sledují a na táboře pak vytipují některé z nich, kteří si to zaslouží. Ti, kteří už slibovali

v minulosti se tohoto programu nemusí nutně zúčastnit – pokud by ale chtěli tak mohou. Pokud by nechtěli, tak budou mít blok plnění orlích per s ostatními táborníky.

Slibující si rozdělíme na tři skupinky podle toho, jaký slib bude kdo skládat. Každá skupinka pak s vedoucím rozkládá celé znění slibu. O některých částech slibu se družiny baví už přes rok na družinových schůzkách, takže by táborníci měli mít alespoň malé podvědomí o tom co slib je. Diskuse je velmi otevřená a táborníci se mohou ptát na cokoliv je k tématu napadne. Po skončení debaty pak mají čas na promyšlení, zda chtějí slibovat, nebo se na to ještě necítí.

Slibový táborák

Čas: 2 hodiny

Cíl: Prožití duchovního zážitku, složení slibu táborníků.

Pomůcky: vlajka ČR, bible, slibové odznaky a dekrety, připravený táborák + lavičky,

Organizační forma: hromadná

Postup: Slibový táborák je velice slavnostním programem, všichni jsou tedy oblečeni do krojů. Z řad slibujících se vyberou dva, kteří se budou celý večer starat o oheň, který také zapálí. Nejdříve má proslov vůdce oddílu, který celý táborák vede. Pokud budou slibovat některá vlčata nebo světlušky, mají přednost před skauty. Před sněmem se vyberou dva, kteří budou během slibování držet českou vlajku. Rádce slibujícího o něm vždy něco v krátkosti pronese a pozve ho před vlajku. Pokud je slibující věřící, může slibovat na bibli. Když všichni doslibují, začne se pomalu odcházet od ohně, tam zůstanou pouze slibující, kteří počkají až oheň sám uhasne. Na památku si z něj pak mohou vzít uhlík.

6.2.11 Pátek

Pozorování tábora

Čas: 90 min

Cíl: Táborníci identifikují rozdíly vzniklé během let, kdy na daném místě tábořili a dokážou rozlišit, co bylo změněno faktorem přírody a co lidským zásahem.

Pomůcky: poznámkové bloky a psací potřeby

Organizační forma: týmová

Postup: Každá družina se společně s jejich rádcem se odeberou někam do kopců kolem tábořiště a usadí se tak aby viděli na tábořiště. Prvních dvacet minut budou jen v tichosti pozorovat tábořiště a přírodu kolem. Následovat bude debata, během které bude rádce zapisovat myšlenky členů. Po ukončení diskuse se vrátí zpět do tábora, kde si družiny vzájemně své myšlenky odprezentují. Společně pak zkusí přijít na to, co bylo ovlivněno tábořením, a co naopak samotnou přírodou.

Možné reflektivní otázky: Co ti běhalo hlavou při pozorování tábořiště? Jaký pocit jsi měl, když jste se dozvěděli kolik věcí se změnilo kvůli zásahu člověka? Došlo u tebe během programu k nějakému uvědomění?

Reflexe po družinách

Čas: 70 minut

Cíl: Uvedení kladů a záporů celého tábora, navrnutí změn pro příští rok, diskutování o svých názorech.

Pomůcky: poznámkový blok pro rádce

Organizační forma: týmová

Postup: Každá družina si najde své místo, kde se společně usadí a otevřeně si promluví o průběhu celého tábora. Jelikož už během tábora s rádcem prováděli zpětnou vazbu měl by pro táborníky být tento program snazší. Rádce už také může z předchozích setkání vědět, na co by se měl zaměřit a jak se ptát, aby se dozvěděl co nejvíce informací. Každý rádce předem dostane seznam s body, na které se může zeptat v případě kdy mu dojdou vlastní nápady.

Stavba ptačích budek

Čas: 4 hodiny

Cíl: Táborníci prokáží své schopnosti práce s kladívkem, rozvinou svou kreativitu.

Pomůcky: pilky, prkna, hřebíky, kladiva, metry, kleště

Organizační forma: týmová

Postup: Každá družina dostane nakreslený návod, jak budku postavit a k tomu potřebný materiál. Aby to nebylo tak jednoduché tak polovina družiny bude moci používat pouze levou ruku (leváci pravou), půjde zde o rychlost ale také o přesnost.

6.2.12 Sobota

Zábavné focení

Čas: 70 min

Cíl: Účastníci si budou moci vytvořit vzpomínky pomocí imitace proběhlých zážitků.

Pomůcky: dva fotoaparáty, případné rekvizity

Organizační forma: hromadná, individuální, skupinová

Postup: Táborníci dostanou libovolný čas na promyšlení toho jak a s kým se chtějí vyfotit. K dispozici budou dva vedoucí s fotoaparáty, takže by měli být schopni obsloužit všechny táborníky. Rádci družin o tomto programu vědí předem a mají tak čas na promyšlení nějaké zábavné družinové fotky.

Tábornický závod

Čas: 1 hodina

Cíl: Prověření dovedností táborníků, přivítání nových členů mezi táborníky.

Pomůcky: připravená trasa a stanoviště (pomůcky: šišky, sekery, jablka, mísa s vodou, velké nerozřezané klády, klacíky na jehlice do tepee, brambory, škrabky/nože), stopky, papír se jmény, tužka, vařečka

Organizační forma: individuální

Postup: Předem si nachystáme stanoviště a dobře označíme trasu (aby se nikdo neztratil). Pořadí táborníků určíme tak, že na úplném konci budou ti, kteří jsou na táboře poprvé. Mezi odstartováním táborníků dáváme pauzu 40 sekund, časy si zapisujeme vedle jmen. Když táborníci doběhnou na stanoviště, tak jim vedoucí představí jejich úkol. Ze stanoviště mohou běžet dál, až jim to řekne vedoucí. V cíli si opět zaznamenáme jejich čas, abychom mohli na večerním táboráku vyhlásit vítěze. Když do cíle doběhnou nováčci, dojde k nim vůdce oddílu a vařečkou je pasuje na táborníky.

Stanoviště: lovení jablka pusou, uřezání polena, sekání šišek levou rukou, brodění se vodou, ošpicování jehlic, oloupání brambor

Závěrečný táborák

Čas: 4 hodiny

Cíl: Zhodnocení celého tábora a uplynulého školního roku, vymyšlení názvu tábora.

Pomůcky: připravený táborák, lavičky, vypsání diplomky pro táborníky, případné ceny

Organizační forma: hromadná

Postup: Jedná se o poslední táborák ve skautském roku a také o završení desetidenního tábora. Jedná se ale spíše o slavnostní oheň, takže jsou během něj táborníci oblečeni ve skautských krojích. Na tomto táboráku bývají vyhlašovány různé soutěže, které se konaly po celý rok. Nejdůležitější je pro členy mezi družinová soutěž. Během táboráku se také zpívají různé písničky a hlasuje se o název tábora.

6.2.13 Neděle

Jelikož v tento den všichni z tábora odjíždí domů, není naplánován žádný program. Tábor je oficiálně zakončen nástupem ve skautských krojích, během kterého se naposledy zazpívá junácká hymna. Od 9 hodin mohou na tábořiště přijíždět rodiče, od kterých je očekáváno že pomohou s odvozem oddílových věcí zpět na klubovnu.

6.3 Mokrý program

Jelikož jsou účastníci tábora už většinou staršího školního věku připravují si každoročně v rámci družin tzv. mokré programy. Ty se využívají jen pokud je nepříznivé počasí a naplánované programy se nedají uskutečnit.

Mokré programy tedy probíhají primárně po družinách, pod vedením účastníků. Ti se předem domluví, jaký program si kdo nachystá. Mimo účastníky si samozřejmě program připraví i rádce jejich družiny, který už z předešlé roční činnosti ví, co členy jeho družiny baví.

Ne každý vedoucí vede přes školní rok družinu, proto se tito vedoucí dohodli, že si nachystají další program, který bude možné využít v momentě nepříznivého počasí. Tyto

programy se většinou využívají při nějaké kratší bouřce, nebo jako proložení družinových programů

Elektrika

Čas: 30 minut

Cíl: Hra podpoří spolupráci družinu, vyzkouší, jak rychlé mají reflexy.

Pomůcky: žádné

Organizační forma: týmová

Postup: Táborníky rozdělíme na polovinu a každá polovina si posedá na jednu stranu stolu. Děti se chytí za ruce a do čela stolu na každé straně si stoupne vedoucí. Vedoucí na jedné straně vyšle signál skupinám formou zmáčknutí dlaně. Tímto způsobem si táborníci předávají signál až k poslednímu členu týmu, který zmáčkne dlaň druhé vedoucí.

Sázky

Čas: 60 minut

Cíl: Táborníci se budou snažit překonat své protivníky a někdy i sami sebe.

Pomůcky: dle vymyšlených úkolů

Organizační forma: individuální

Postup: Vedoucí vždy namátkou zvolí čtyři děti, kteří ale mohou říct, zda chtějí nebo nechtějí. Pokud nechtějí posadí se zpět a vybere se někdo jiný. Po zvolení soutěžících se oznámí, o jakou soutěž se bude jednat. Následně si ostatní děti, které nesoutěží mohou jít vsadit na svého favorita k vedoucímu, maximum je 10 bodů. Pokud se treť a jejich favorit vyhraje, jejich vsazené body se zdvojnásobí, pokud ale neuhodnou tak o body přichází (jedná se zde o body z celoročního a táborového bodování). Soutěžící pak dostávají body v poměru 20b vítěz, 2.místo 15bodů, 3.místo 10bodů, 4.místo 5bodů. Soutěžit mohou i vedoucí.

Typy na soutěže: namotávání provázku s bonbonem do pusy, vypití 500ml vody, donesení co nejvíce věcí jedné barvy, uvázání 6 základních uzlů, vyluštění šifry, získání telefonního čísla od někoho z vedlejšího tábořiště...

Teta Sally

Čas: 45 minut

Cíl: Účastníci si prostřednictvím formulování otázky a odpovědi procvičí svou slovní zásobu.

Pomůcky: papírky a tužky pro každého, dvě misky

Organizační forma: hromadná

Postup: Každý účastník si vezme 2 papírky, na jeden z nich napíše dopis tetě Sally, ve kterém bude specifikovat svůj problém. Na druhý papírek si za tetu Sally odpoví. Každý papírek pak vhodí do jedné z misek. Každý z účastníků si pak vytáhne jeden papírek z misky s dotazy a druhý z misky, ve které jsou řešení. Postupně je pak nahlas přečtou ostatním.

Živé pexeso

Čas: 15 minut na jednu hru

Cíl: Hra podporuje stmelení dětského kolektivu formu spolupráce a komunikace účastníků.

Pomůcky: žádné

Organizační forma: hromadná

Postup: Z kolektivu dětí vybereme 2-4(záleží na celkovém počtu dětí), tyto děti jsou pak hadači a odchází od skupinky tak aby na ně neviděli (za roh/na chodbu...). Zbytek dětí se rozdělí do dvojic, je dobré jim říct, aby si zvolili někoho, s kým se dennodenně nebaví, aby to hadačům ztížili. Každá dvojice si pak vymyslí nějaké své gesto, kterým se budou lišit od ostatních, např. dřep, tlesknutí, výskok... Dvojice pak rozestavíme pomíchaně jako kartičky pexesa. Následně přijdou hadači, střihnou si a ten který zvítězí vyvolá první jméno hráče – ten ukáže své gesto, hadač vyvolá druhé jméno a pak je to jako u klasického pexesa, pokud jsou gesta stejná odchází hráči z pole a hadač hádá znovu. Pokud jsou gesta odlišná, tak zůstávají hráči na svých pozicích a hraje druhý hadač.

Tlumočník

Čas: 30 minut

Cíl: Táborníci dokáží imitovat pomocí pantomimy zadání úkolu.

Pomůcky: žádné

Organizační forma: týmová

Postup: Bude vybrán vždy jeden dobrovolník, který dostane od vedoucích na papírku jednoduchý úkol, např. zazpívejte skákal pes. Tento úkol bude muset předvést pomocí pantomimy ostatním. Která družina jako první správně pochopí a splní úkol získává bod.

ZÁVĚR

Tento bakalářský projekt se věnoval návržení skautského letního tábora pro oddíl Žáby Zábřeh ze střediska Skalička Zábřeh. Jelikož je problematika životního prostředí čím dál aktuálnější, bylo cílem projektu zdokonalení vztahu členů k přírodě. Jako vedlejší produkt projektu by přitom měla vzniknout budoucí spolupráce skautského oddílu s Lesy ČR. Program tohoto projektu by bylo určitě možné uplatnit i na jiných skautských i neskautských táborech.

První kapitola projektu nás provedla historií světového a českého skautingu, historií skautského střediska Skalička a podala nám informace o oddílu Žáby Zábřeh. Jelikož je oddíl zaměřený i na indiánství, obsahovala kapitola informace o woodcraftu.

Následující kapitola obeznámila čtenáře s vývojovými skupinami, pro které byl tábor určen, a také podala informace o tom, co ovlivňuje trávení volného času jedinců.

Ve třetí kapitole jsme se dozvěděli více o klíčovém tématu projektu – o působení člověka k přírodě. V kapitole bylo mimo jiné uvedeno, jak s přírodou pracuje oddíl a základní informace o lesní pedagogice, která se v dnešní době rozvíjí.

Základní informace, tedy předmět a cíle projektu, nám představila čtvrtá kapitola. Mimo to nabídla nahlédnutí na současný a budoucí stav oddílu, popsala důvody, proč je dobré, aby na táboře byl přítomen sociální pedagog a informovala o legislativě kterou je nutné se během uskutečňování tábora dodržet.

Ohledně bližší přípravy tábora (materiální zabezpečení, rozpočet, potřebné dokumenty...) nás informovala pátá a šestá kapitola. Také jsme se v ní dozvěděli, jaký bude harmonogram tábora a které programy se budou opakovat.

Poslední kapitola popsala jednotlivé programy, které by byly během projektu realizovány. Programy přitom upevňují vztah účastníků k přírodě. Kapitola také zahrnula aktivity, které by byly zrealizovány při nepříznivém počasí.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

Harazim, H. & Hudak, R., 2015. Dobrodružství v přírodě pro děti: nápady na hraní a kutění pro malé inženýry vodních staveb a lesní princezny, Praha: Knižní klub. ISBN 978-80-242-4844-8.

Hájek, B., 2004. *Děti, vedoucí, volný čas*, Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT ČR. ISBN 8086784061.

Hofbauer, B., 2004. *Děti, mládež a volný čas*, Praha: Portál. ISBN 8071789275.

Hrkal, J. & Hanuš, R. eds., 2007. *Zlatý fond her II: hry a programy připravené pro kurzy Prázdninové školy Lipnice*. Vyd. 4., Praha: Portál. ISBN 9788073672652.

Kňourková, M. & Lisá, L., 1986. *Vývoj dítěte a jeho úskalí*, Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství.

Kraus, B., 2008. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-383-3.

Lešanovský, K., 2000. *Se štítem a na štítě: nezradili skautský slib J. Táborský*, ed., Praha: Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu PČR. ISBN 80-238-5630-8.

MACHAR, I. 2009. *Úvod do ekologie lesa a lesní pedagogiky: pro učitele přírodopisu a environmentální výchovy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-2357-9.)

PÁVKOVÁ, J., a kol. 2002. *Pedagogika volného času*. 3.vyd. Praha: Portál, s. 13-14. ISBN 80-7178-711-6.

Pávková, J. et al., 1999. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*, Praha: Portál. ISBN 8071782955.

Pecha, L., 1999. *Woodcraft: lesní moudrost a lesní bratrstvo*, V Olomouci: Votobia. ISBN 80-7198-353-5.

Skýbová, M., 2011. *Etika a příroda: proč brát morální ohledy na přírodu?*, Červený Kostelec: Pavel Mervart. ISBN 978-80-87378-80-9.

Vágnerová, M., 2012. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*, Vyd. 2., dopl. a přeprac., Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-2153-1.

Vágnerová, M. & Lisá, L., 2021. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*, Vydání třetí, přepracované a doplněné., Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4961-0.

ZAJÍC, J., 2000. *Myšlenkové základy skautingu*. 1.vyd. Praha: Junák. ISBN 80-86109-40-2.

ZAPLETAL, M., 1995. *Hry v přírodě*. 2. vyd., v Nakladatelství Leprez 1. vyd., Praha: LepreZ. ISBN 8090182666.

ZAPLETAL, M., 2003. *Vycházky a výlety s dětmi: zážitky, objevy, hry, zábava, poznání*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-750-7.

Internetové zdroje

Děti a příroda. Envic.cz [online]. 2022, [cit. 2022-03-10]. Dostupné: <http://www.envic.cz/deti-a-priroda.htm>

Ligalesnimoudrosti.cz [online]. 2021, [cit. 2021-02-17]. Dostupné: <https://www.ligalesnimoudrosti.cz/>

Skauting [online]. 2021, [cit. 2021-02-15]. Dostupné: <http://www.skaut.org/skauting.php>

Skautky a skauti mění název organizace! Od 1. dubna se nově a stejně jako před 100 lety jmenují „Junák – český skaut“. Úvod - skaut.cz [online]. 2022 [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: <https://www.skaut.cz/skautky-a-skauti-meni-nazev-organizace-od-1-dubna-se-nove-a-stejne-jako-pred-100-lety-jmenuji-junak-cesky-skaut/>

Směrnice k táborem [online]. Junák – český skaut. 2022 [cit. 2022-03-7]. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/spisovna/smernice/akce-a-tabory/smernice-k-taborum>

Junák – český skaut, z. s. stanovy spolku [online]. Litomyšl, 29.3. 2014, [cit. 2022-01-14]. Dostupné z: https://www.skaut.cz/sites/default/files/stanovy_junaka_0.pdf

Woodcraft.cz [online]. 2021, [cit. 2021-02-20]. Dostupné: <https://www.woodcraft.cz/>

Zákony a vyhlášky

Vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti

Seznam zkratek

Tzv.	takzvaný
LLM	Liga lesní moudrosti
Např.	například
Atd.	a tak dále
ČR	Česká republika
Č.	číslo
Sb.	Sbírky
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
Tj.	to je
ZŠ	základní škola
SŠ	střední škola
MŠ	mateřská škola
GDPR	General Data Protection Regulation
ATP.	a tak podobně
CHKO	Chráněná krajinná oblast
KHS	Krajská hygienická stanice
OP	orlí pero

Seznam příloh

Příloha č.1 Prohlášení o bezinfekčnosti účastníka tábora

Příloha č.2 Posudek o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi a mládeží

Příloha č.3 Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na zotavovací akci

Příloha č.4 Přihláška na tábor

Příloha č.5 Dotazník o zdravotním stavu dítěte

Příloha č. 6 Šifry ke hře Šifrovaná

Přílohy

Příloha č.1 Prohlášení o bezinfekčnosti účastníka tábora

PROHLÁŠENÍ O BEZINFEKČNOSTI ÚČASTNÍKA TÁBORA

Prohlašuji, že osobě (datum narození:) ošetřující lékař nenařídil změnu režimu, uvedená osoba nejeví známky akutního onemocnění (průjem, zvýšená teplota atd.), neprojevují se u ní a v posledních dvou týdnech neprojevil příznaky virového infekčního onemocnění (horečka, kašel, dušnost, bolest v krku, bolest svalů, náhlá ztráta chuti a čichu apod.) a hygienik ani ošetřující lékař jí nenařídili karanténní opatření. Není mi též známo, že by v posledních dvou týdnech přišla tato osoba do styku s osobami, které onemocněly přenosnou nemocí nebo byly podezřelé z nákazy či jim bylo nařízeno karanténní opatření.

Uvedená osoba je schopna se zúčastnit skautského tábora v termínu

.....

Jsem si vědom(a) právních důsledků, které by mne postihly, kdyby toto moje prohlášení bylo nepravdivé.

V

dne

(ne dříve než 1 den před odjezdem)

.....
*(podpis zákonného zástupce účastníka, nebo podpis
dospělého účastníka, ze dne odjezdu na táb*

Příloha č.2 Posudek o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi a mládeží

Junák – český skaut, z. s.

SKAUT

Posudek o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi a mládeží

Tímto lékařským potvrzením, osvědčuji že:

Jméno: **Příjmení:**

Datum narození: Rodné číslo:

Bydliště:

jakožto osoba činná jako dozor (vedoucí kolektivu) nebo zdravotník při škole v přírodě, zotavovací akci nebo jiné podobné akci pro děti a mládež **je osobou zdravotně způsobilou ve smyslu § 10 odst. 1 a 2 a § 12 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví** a o změně některých souvisejících zákonů.

V souladu s ustanoveným výše uvedeného zákona má tento posudek **platnost 2 roky** od data vystavení posudku.

Lékař (titul, jméno a příjmení):

V dne

Podpis a razítko lékaře:

Příloha č.3 Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na zotavovací akci

**POSUDEK O ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI DÍTĚTE K ÚČASTI NA ZOTAVOVACÍ AKCI
A ŠKOLE V PŘÍRODĚ**

Tento dokument má platnost 24 měsíců.

JMÉNO A PŘÍJMENÍ DÍTĚTE _____

DATUM NAROZENÍ _____ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA _____

ADRESA _____

POSUZOVANÉ DÍTĚ*)

- a) je zdravotně způsobilé
- b) není zdravotně způsobilé
- c) je zdravotně způsobilé za podmínky/s omezením:

POTVRZUJEME, ŽE DÍTĚ

a) se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním ANO – NE*)

b) je proti nákaze imunní (typ/druh):

c) má trvalou kontraindikaci proti očkování (typ/druh):

d) je alergické na:

e) dlouhodobě užívá léky (typ/druh, dávka):

JINÉ SDĚLENÍ LÉKAŘE:

V _____ dne _____

Razítko a podpis lékaře

*) Nehodící se škrtněte.

Přihláška na tábor

pro členky a členy Junáka – českého skauta

Pořadatel

**Junák – český skaut, středisko Skalička-
Zábřeh, z. s., oddíl Žáby Zábřeh**

sídlo: Hoštejn 3, Zábřeh 789 01

IČ: 603 41 891

Účastník tábora

jméno a příjmení:

datum narození: RČ:

bydliště:

Údaje o táboru

termín konání: 8.-17.7.2022

místo konání: údolí Březné, Drozdovská pila

vedoucí tábora: Pavel Štěpán

zástupce ved. tábora: Petr Fornůsek

cena tábora: =2000,- Kč

Rodiče (zákonní zástupci)

jméno matky (zákonného zástupce):

....., tel.:

jméno otce (zákonného zástupce):

....., tel.:

Informace k ceně a platbě tábora:

- že při odjezdu V ceně je zahrnuta strava 5x denně, provoz tábora, vstupy a výlety, doprava materiálu, pronájem tábořiště, pořízení materiálu i náklady související se zajištěním programu.
- Táborový poplatek uhradte na **bankovní účet 2300421164/2010** (Fio banka), var. symbol 4 a první část RČ dítěte, nebo v hotovosti vedoucímu oddílu, **nejpozději do 30.5.2022**

Zákonný zástupce se zavazuje:

- že při odjezdu na tábor odevzdá potvrzení o bezinfekčnosti a posudek o zdravotní způsobilosti dítěte (dle § 9 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví) a souhlas s poskytováním informací o zdravotním stavu dítěte.
- Že si dítě v případě jeho vyloučení z tábora odveze na vlastní náklady.

Zákonný zástupce souhlasí:

- že se jeho dítě zúčastní celého táborového programu s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu a omezením uvedeným ve zdravotním dotazníku (anamnéza), který je nedílnou součástí této přihlášky,
- v případě kladného zůstatku táborového hospodaření tento ponechat středisku a oddílu pro další činnost a práci s dětmi.

Zákonný zástupce bere na vědomí:

- že neodevzdání výše uvedených dokumentů je překážkou pro účast dítěte na táboře bez nároku vrácení táborového poplatku
- že v případě odhlášení dítěte nejméně dva měsíce před táborem se vrací celý táborový poplatek, při odhlášení alespoň jeden měsíc předem 50% poplatek, v případě kratšího období se poplatek nevrací. Pokud se dítě nemůže tábora zúčastnit z důvodu nemoci nebo úrazu, posuzují se případy individuálně.
- Že dítě je povinno se řídit pokyny vedoucích a táborovým řádem, a že porušení těchto podmínek může být důvodem vyloučení z účasti na táboře bez nároku na vrácení táborového poplatku.
- že zpracování a ochrana osobních údajů této přihlášky a jejích příloh se řídí pravidly přihlášky člena do organizace, kterou mají všichni členové oddílu odevzdanou a podepsanou od zákonného zástupce

Podepsáním této přihlášky závazně přihlašuji dítě na tábor.

67

V

dne

.....
podpis zákonného zástupce

Příloha č.5 Dotazník o zdravotním stavu dítěte

Dotazník o zdravotním stavu dítěte (anamnéza)
pro účely skautského tábora Drozdovská pila 2022

Prosím vyplňte čitelně. Na pravdivosti údajů může záviset zdraví vašeho dítěte.

Jméno a příjmení dítěte:

Zdravotní pojišťovna: Rodné číslo:

Váha dítěte: kg (pro případné dávkování léčivých přípravků)

Trpí dítě nějakou přecitlivělostí, alergií, astmatem apod.? Popište včetně projevů a alergenů.

.....
.....
.....

Má dítě nějakou trvalou závažnou chorobu? (epilepsie, cukrovka apod.)

.....
.....
.....

Užívá Vaše dítě trvale nebo v době konání tábora nějaké léky? Kolikrát denně, v kolik hodin a v jakém množství?

.....
.....
.....

Setkalo se dítě v době půl roku před začátkem tábora s nějakou infekční chorobou?

.....
.....

Bylo dítě v době jednoho měsíce před začátkem tábora nemocné?

.....
.....

Je dítě schopné pohybové aktivity bez omezení? Pokud ne, jaké je to omezení?

.....
.....

Jiné sdělení (pomočování, různé druhy fobií nebo strachu, činnosti nebo jídla, kterým se dítě vyhýbá, hyperaktivita, zvýšená náladovost, specifické rady nebo prosby atd.):

.....
.....
.....

Prohlašuji, že mé dítě: **dovede / nedovede plavat ***

